

AIARALDEA *hemen*

ANE INTXAURRAGA GARCIA:
**“Erreskatatutako etorkin
askok tortura eta tiro markak
zituzten”** 12-13 or

ZIGOR EGIA SUANCES:
**“Mendia gure herriaren parte
da eta federazioak horri
erantzun behar dio”** 24-25 or.

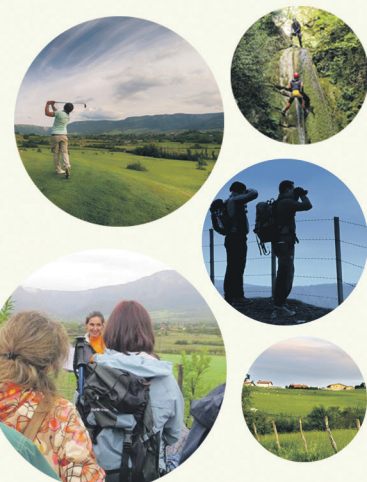
Kaleratuak, ez garaituak

Aste Santu honetan...

EMAN BOSTEKO URDUÑARI!!!

Apirilaren 1etik 11ra
Ekintza seguruak aire zabalean

Parte-hartzaile kopuru mugatua. Ezinbestekoa aurrez erreserbatzea.

**Ikusi
egitarau
osoa**

www.ordunaturismo.com

elkarritzeta

“Zuzendaritzak erabaki du gu kaleratzea, baina langileon batasunarekin elkarrekin sartuko gara berriro”

Testua
Aitor Aspuru Saez

Guztiok jaso duzue albiste txarra; kaleratuen zerrendan zaudetela. Nola ikusten duzue etorkizuneko egoera?

Naiara Olabarrieta: Gu bostok kalean gaude, edo egongo gara, baina bitartean gogoia daukagu elkartasun kutxa eta borrokan jarraitzeko. Momentuz, azken hitza ez da esan. Zuzendaritzak hartu du erabakia, baina gure aldetik ere badago erabakia eta hemen jarraituko dugu. Saiatu behar dugu egoerari buelta ematen eta denok lantegiko atetik sartzen.

Nortxu Iturrioz: Ni iritzi berekoa naiz. Euren esan dute gu kalera joan behar garela, baina nik uste dut gure lagun eta lankideek erabaki dutela eurekin sartuko gare-

Naiara Olabarrieta
Prensa langilea

“Grebak gaudenok familia gara orain”

la enpresan eta hori da gure indarra eta itxaropena.

Julen Cicero: Une honetan bi bide daude: epaiketa eta gurea. Gure bidea da kalean eustea, erresistentzia eta kaleratzerik ez egoitea; guztiok barrura itzultzea edo ez gara sartuko.

Urtzi Maio: Guztion artean erakutsi dugun elkartasunak jarraitu behar du eta jakinazi behar diogu zuzendaritzari euren auzaz azken hitza, baizik eta gurea. Mantenduko ditugu gure indar guztiak eta langile guztiok berriro sartu arte ez dugu etsiko.

Aitor Bordagarai: Garaipena atean dago, guztiok batera. Bestela ezinezkoa izango da berriro sartzea.

Naiara Olabarrieta: Espero dugu epaiketaren emaitza ona izatea, gure aldekoa, baina nahiz eta epaileak kontrakoa erabaki, guk gure indarra baliatu behar dugu egoerari buelta emateko.

TUBACEXEKO ZUZENDARITZAK KALERATU NAHI DITUEN 129 LANGILEETAKO BOST DIRA **NAIARA OLABARRIA, JULEN CICERO, AITOR BORDAGARAI, URTZI MAIO** ETA **NORTXU ITURRIOZ**. GREBA MUGAGABEAREN NONDIK NORAKOAK AZALDU DIZKIOTE AIARALDEA HEDABIDEARI.

elkarriketa

Nortxu Iturrioz: Guretzat garrantzitsuagoa da guk lortzea, epaitegi batek egitea baino. Jakina, ondo etorriko litzaiguke, baina askoz hobe da guztiok batera sartzea eta eurek atzera egitea.

Greba ahalduzue prozesua izan da zuen artean, nola bizi izan duzue hori?

N. O.: Nik, harrituta. Gainezka. Ez genuen espero hainbeste babes izatea kanpotik, baina gure arteko elkartasunak ere harritu eta poz-tu nau. Azken finean, erakutsi behar dugu langileriaren indarra. Horrekin jakinarazi behar diogu zuzendaritzari gure iritzia ere kontuan hartu behar dutela.

N. I.: Historikoki horrela lortzen dira gauzak. Lehen 10 edo 12 orduko lanaldiak zeuden eta hori elkartasunaren eta borrokaren bidez aldatu zen. Azken urteotan erasoak jaso ditugu eta irentsi egin ditugu. Uste genuen agian ez ginela gai izango elkarrekin aurrera egiteko eta egiten ari gara. Zoragarria izaten ari da.

J. C.: Ni ordezkari sindikala naiz eta ez genuen espero hainerantzun onik. Ni egunero hunkituta nago Amurrioko atean ikusten dudana. Langile guztiok gaude baturik eta ahaztu egin ditugu sindikatuak eta gure iritzi pertsonalak. Argi ikusi dugu gure etsaia zuzendaritza dela eta horren aurrean egon behar garela. Nik 20 urtean ez dut horrelakorik ikusi, ez Tubacexen, ez Aiaraldea osoan.

U. M.: Greba hasi zenean nik beldurra eta zalantza izan nituen. Ez nekien nola erantzun genuen. Denok esaten genuen luzerako izango zela, asteak edo hilabeteak. Baina denbora igaro ahala, ikusi dugu elkartasunak indarra ematen digula. Gero eta gehiago.

Ikustea ostalariak etortzen zirela edo zer gauza edo animoak emateko, eta eskatzeko borrokarekin jarraitzeko, indar gehiago ematen dizu horrek. 40 egun igaro dira jadanik eta indarrez beteta gaude. Esango nuke hasieran baino gehiago.

J. C.: Bai, gehiago, duda barik.

U. M.: Eta ez da bakarrik langileek erakutsitako indarragatik. Kanpotik heldu den elkartasunak indartu gaitu. Beste hainbeste denbora borrokan jarraitzeko indarra daukat.

A. B.: 2000. urtean gauza bera gertatu zen, duela 21 urte, eta langile gehienek ez dute hori sentitu edo lortu. Nire ustez oso garrantzitsua da gure kabuz hori lortzea. Hurrengo urteak, nire aburuz, hoberenak izango dira, lasaia goak, baina gu ahaldunduta sartzen bagara, errazagoa izango da. Hori

Julen Cicero

Ikuskatzailea Amurrioko lantegian

“Enpresa honek gauza bat egin du oso ondo. Irakatsi digu zer den langile klasekoa izatea: eurentzat zenbaki hutsak gara”

gertatu zen 2000. urtean, 2010. urteraino hobekuntzak eskuratu genituen eta geroztik galtzen atera gara. Banaketen ondorioz, hori errazagoa izan da zuzendaritzarentzat. Hori bai, orain denok batera, batasun honekin oso indartsuak gara. Jendeak ikusi du lortuko dugula.

J. C.: Enpresa honek gauza bat egin du oso ondo. Irakatsi digu zer den langile klasekoa izatea. Ondo azaldu digu eta ondo ulertu dugu Aiaraldea osoan: eurentzat zenbaki hutsak gara bakarrik.

N. I.: Pixkanaka-pixkanaka joan dira gure eskubideak kentzen eta heldu da unea zeinetan hordagoa bota duten. Orduan esan dugu, "Hau onartezina da, honaino". Espero dugu gu mantentzea eta eurek atzera egin behar izatea.

Borrokatzen ari zarete enpresara itzultzeko. Pentsatu duzue nolako izan daitekeen itzulera?

N. I.: Lortzen badugu guztiok sartzea, batuta eta lehen baino hobeto izango da. Orain oso argi daude zeintzuk diren jarrerak zuzendaritza eta gure artean. Kontrakoa gertatzen bada, oso gaizki.

U. M.: Denok sartzen garenean, indartuta izango da. Gainera, gogoz sartuko gara eta enpresari erakutsiko diogu profesional oso onak garela, baina aldi berean ez dizkiogu onartuko orain arte egindako hainbat gauza. Honaino heldu gara eta etorkizunean gure onarpena beharrezkoa izango da.

N. O.: Orain arte inposizioa besterik ez dute erabili. Beti aipatu dute negoziazioa beharrezkoa zela, baina ez da inoiz horrela izan. Beti beraiek esandakoa eta indarkeriaz. Lortzen badugu atea guztiok batera zeharkatzea, langile batzordeak ere indar handia izango du negoziatzeko orduan. Zuzendaritzak ulertu behar du negoziazioa behar dela eta gure iritzia aintzat hartu beharko duela.

J. C.: Ez dugu ahaztu behar aurrean amaitzen dela epea lan

Aitor Bordagarai

Prentsako kontramaestrea

“Kaleratze hauekin garbiketa egin nahi dute. Batzuek ezberdin pentsatzen dutelako, beste batzuek sindikatueta egoteagatik, lanaldi murrizketa eskatzeagatik, emakume izateagatik...”

hitzarmena negoziatzeko. Sartzen garen edo ez, hurrengo hitzarmena baldintzatuko du. Euren apustua da hitzarmena txikitzea eta erditik kentzea. Gatazka hau ondo bukatzen bada, zuzendaritzak pentsatu beharko du hurrengo urratsak nola eman. Bestela gureak egin du. Ez dugu ahaztu behar zein den egoera Tubos Reunidosen, Guardianen, Autogalsen, Aiala Vidrion... enpresariak hona begira daude, gero eurek Tubacexeko eredua erabiltzeko.

N. I.: Egoera oso argi dago: edo eurak edo gu. Asko dugu galtzeko.

N. O.: Eta irabazteko ere.

Eskualdean jaso duzuen babes handia izan da, baina hemendik kanpo ez dirudi erakundeek zuen alde egin dutenik. Zer sumatu duzue zuek?

U. M.: Nik uste dut ez duela oihartzun handirik izan gatazka honek. Nahiko nuke Eusko Jaurlaritzan eta politika munduan, oro har, gehiago hitz egitea honi buruz. COVIDaren ostean sortutako gatazka hauek oso neurtuta daude Confebasketa Jaurlaritzaren artean, nire ustez. Horregatik daukate hain alboratuta gure gatazka eta hemendik aurrera agertuko diren guztiak. Guk ireki beharko genukeen bidea izango litzateke gatazka zabaltzea Aiaraldek kanpo ere.

A. B.: Nik ez nuen gehiegi espero Urkulluren aldetik, baina gogorra izan zen ikustea Eusko Legebiltzarrean nola errepikatzen zituen zuzendaritzaren hitzak. Arantxa Tapia, bestalde, suposatzen dut sartuko dela Tubacexeko Administrazio Kontseiluan zuzenean.

J. C.: Eusko Jaurlaritza Tubacexeko akziodunada. Euskal funtzionarioen erretiro plana hemen inbertitu dute eta horrela jardun dute, akziodun moduan. Ez dute pentsatzen langileen etorkizunean. Tamalgarria da euren portaera, baina akziodunak izanik, ez genuen

mendexa
ABENTURA PARK

ABENTURA PARKEA ETA TIROLINAK
Guztion neurriko zirkuituak

**NATUR INGURUNEAN,
GUZTIZ SEGURUA!**

Tel. 688 85 62 83
info@mendexapark.com
www.mendexapark.com

Instagram Facebook Twitter YouTube

erreportajea

asko espero. Ostegunetik aurrera Corrugados Azpeitiako aferarekin tematu dira eta Tubacex ahaztu dute. EITB etorri da asteleheneko manifestaziora, baina Eusko Jaurlaritzak agintzen diona beteko du.

N. I.: Gainera, erakundeek berdintasunarekin betetzen dute ahoa, emakumeekin edota kontziliazioarekin, baina gero ezerezean geratzen da. Seme-alabak izan eta gero oztopak besterik ez dizkigute jartzen. Nik espero nuen Eusko Jaurlaritzak gehiago babestea eta pena handia ematen dit betikoa gertatzea: handiak jaten du txikia. Penagarria guztiz. Lotsagabeak.

Emakumearen egoera aipatu duzu eta bazterketa horrek isla du kaleratzeetan, zer gertatu zaie Tubacexeko emakume langileei?

N. O.: Lanaldi murrizketan zeuden emakumeek -baita gizonezko batzuek ere- bazuten lanpostua fabrian. Murrizketa eskatu ostean, zuzendaritzak lanpostu horietatik atera eta oztopo egiten ez dieten lan batzuetan jarri zituen. Betebehar horiek, maiz, ez dira lanpostua finko, berez: kamioiak kargatzea, txarto dauden tutuak konpontzea... Kaleratuen zerrenda argitaratu dutenean, "kasualitatez", lanpostu horiek soberan daude. Jakina, lanpostuak ez direlako inoiz existitu. Ondorioz, emakume horiek guztiak kalera doaz. Hori da bidali diguten mezua: murrizketa eskatu dugun emakumeon gehiengoa soberan gaude.

Prozesu hori azaldu duzue, emakumeei lotuta, baina beste-lako batzuk abiatu ditu zuzendaritzak azken urteetan.

U. M.: Aldaketa horiek hasi ziren zuzendaritza berria sartu zenetik. Esmorisek kargua hartu zuenean Celestino Danis jarri zuen eta horrek markatu zuen, argi eta garbi, zeintzuk izango ziren hurrengo urteetako urratsak.

Lanpostuen baldintzak murriztu zituen, jendeak lanpostu ezberdinetan aritzea ezarri zuen, nahiz eta langileek ez ezagutu lanpostuak, eta jende berriari murrizten zizkieten egokitze prozesuak eta denbora tartearak.

Horrela ibili dira, ez dute inbertsiorik egin, makinak behar duten mantenurik gabe daude eta ematen du dena apur bat utzita dagoela. Hori da Celestino Danisek ezarritako ibilbidea.

Gainbehera hori hasizen Esmoris sartu zenean. Eta beste kontu bat: Esmorisek Manu Sarabia ekarri zuen eta horrek betidanik esan du enpresa honetan langileek

Ez dakite lantegira itzuliko diren inoiz, baina egitekotan, enpresako atea ahaldunduta zeharkatuko dutela baieztatu dute beharginek. Aiaraldea.eus

gehiegi kobratzen dutela eta sindikatuak botere handia dutela eta hori moztu behar zela. Horrez gain, erantsi zuen langileek ez dutela ohiturarik lanpostu anitzetan aritzeko eta hori aldatu behar zela.

Laburbilduz, duela 10 urte hori guztia aurreikusi zuten. Horrek sortu du prekaritatea eta 4 langile hil direla azken urteetan.

Kasu adierazgarriena da Ibairena; 24 urteko langilea hil zeneurek jarritako neurriengatik. Batez ere, Celestino Danisek jarritako neurriengatik. Berak ez zuen izan lanera egokitze denbora nahikoa, eta lanean hil zuten.

A. B.: Banatu gaituzte eta banaketa hori aprobetxatu dute. Orain aldatu da gure batasuna. Hori da euren oztopo nagusia.

U. M.: Gertatutakoari buelta eman behar diogu. Inflexio puntua izan behar da hau: edo haiek aldatzea jarrera, edo ospa egitea. Hemensoberandaude. Beste modu

Urtzi Maio
Biltegiko langilea

“24 urteko langilea hil zen Laudion Celestino Danisek ezarritako neurrien ondorioz”

batean lan egin behar da, badakigulako zelan egiten den.

Eurek argudiatzen dute galerak daudela enpresan, baina zuek nola ikusten duzue benetan barrutik?

N. I.: Hau izan da gehienbat hordagoa. Mahai gainean jarri dute gure soldatak murriztea, edo hainbat langile kaleratzea. Eskubideak behin betiko galtzea besterik ez ziguten eskaini.

Hori ez dugunez onartu, kaleratzeak.

A. B.: Nire ustez, ezta hori ere ez da mahai gainean egon. Komunikabidetan esan dute hori, baina euren asmoa zen 150 langile kentzea.

N. O.: Gainera, aipatzen dituzten galerak ez dira existitzen. Uste zuten gehiago irabaziko zutela eta ez dute hainbeste irabazi.

Helburuak ez dituzte bete, baina hori ez da galerak izatea. Egun galtzen ari garenok langileok gara. Euren asmoa zen eskuratu ez

dituzten mozkinak gure patrikatik jartzea.

A. B.: Ez dago galerarik hemen. Ez dute dirurik galdu. Amortizazioak izugarri igo dituzte eta galerak agertzen dira zenbaki moduan. Ordea, urteko emaitzak hartzen badituzu, betikoak dira. Ingeniaritza finantzarioa egin dute.

J. C.: Tubacex taldea osatzen dute 30 enpresek baino gehiagok. Euren artean banatu dute dirua. Iazko otsailean esan zuten bi urte eta erdirako kutxa zutela. Dirua badago eta iazko martxoan 200 langile gehiago zeuden, astebururo lanean geunden, eta 4. eta 5. txandak zeuden. Galerak leporatu dizkiete TTI eta Aeralava enpresei, baina hori ez da egia.

A. B.: EBIDTari erreparatzen badiogu, hau da, amortizazioak eta zergak ordaindu aurretik dauden emaitzei, berdina da. Azkenean, nork galdu du? Guk. Guk gutxiago kobratu dugu eta eurek %11.

erreportajea

N. O.: Eurakez dira espedientean egon.

Indartsu eta batuta bazaudete ere, nolakoa da grebalarien egunerokoa?

N. I.: Nik lanaldi murrizketa daukat alabengatik eta oro har lan egiten dut 07:00etatik 14:00ak arte, ordubete gutxiago. Orain piketeetan nago goizeko 05:00etan eta 11:00etan bukatzen dugu, baina gero manifestazioak eta bestelako jarduerak baditugu. Azkenean arratsaldean itzultzen naiz etxera maiz. Ordu gehiago ematen ditugu kanpoan orain.

U. M.: Piketeetan egotea txandak banatuta dugu. 6 orduko txandak dira, baina estresa eta urduritasuna handia da: polizia dator, autobusa dator, albisteak agertzen dira... Horrek higadura handia sortzen du, baina bestalde, lankideekin gaude eta eurek ematen digute laguntza eta babesa. Horrek laguntzen du aurrera egiten. Nik ostiraletan bukatzen dut leher

eginda eta asteburua behar dut deskonektatzeko.

A. B.: Familiarentzat ere gogorra da. Nire aitak, adibidez, 35 urtez lan egin zuen hemen eta orain hau ikusita leher eginda dago. Ez du ulertzen eta oso urduri dago. Gogorra da bera horrela ikustea.

N. I.: Oso arbitratua da dena. Guztiok irabazi dugu lanpostua eta guztiok eman dugu onena hor.

A. B.: Haugarbiketa bat da. Batzuk ezberdin pentsatzeagatik, beste batzuk sindikatuetan egoteagatik, horiek lanaldi murrizketa eskatzeagatik, emakumeak arazoak direlako...

N. O.: Berregituraketa beharrezkoa izango balitz, bide ugari daude, baina egin dute bortizkeriaz. Hemengoak gara adibidea: emakumezkoak murrizketa hartzeagatik, Julen ordezkari sindikala izateagatik, Urtzi biltegian dagoelako, leku prekarioan, eta ni sindikatuan ere ibili naizelako.

Une oso gogorrek bizi izan

Nortexu Iturrioz

Froga hidraulikoko langilea

“Uste genuen agian ez ginela gai izango elkarrekin aurrera egiteko eta egiten ari gara. Zoragarria izaten ari da”

dituzue, baina hunkigarriak ere. Zein izan da adierazgarriena?

N. O.: Niri ostegun arratsaldean bizitakoarekin geratuko naiz. Ez dakit berriro lantegira sartuko naizen, baina oso une latzak izan ziren, jendea jakinarazi baitzioten nortzuk izango ziren kaleratuak. Norberak bere arazoak ditu eta barneratzeko moduak, baina egon ziren anaitasuna, adiskidetasuna eta babesa ez ditut inoiz bizi. Mundiala izan zen eta horrek ematen digu indar gehiago. Izan ere, orain beste greba mota abiatu da eta garaia da erakusteko zein den gure indarra.

A. B.: Zerrendan ez zegoen jendea hor ikustea negar egiten...

N. O.: Eta besarkadak. Anaitasuna. Greban gaudenok familia gara une hauetan eta familia gisa nahi dugu berriro lantegira sartu.

N. I.: Herriaren babesa ere oso garrantzitsua da. Zure lankideekin pankartarekin igarotzen zarenean txaloak jasotzea, balkoietatik, lantegietatik... Hori izugarria da. Gure

arteko anaitasuna ez nuen espero, baina are gutxiago uste nuen jendeak horrela erantzungo zuenik. Oso babestuak gaude.

A. B.: Babestuak eta ondo elikatuak (barreak).

N. I.: Bakoitzak ematen du ahal duena.

J. C.: Bai, egunero etortzen da jendea janaria ekartzera atera.

N. I.: Jendearen animoak oso garrantzitsuak dira.

N. O.: Jasotakoa islatu behar dugu, eta hemen jarraitu ez bakarrik gugatik. Gu gara lehenengo interesatuak, baina babesa eman diguten guztiei zor diegu nolabait. Aurrekari bat izan daiteke hau, indarrez gaude.

J. C.: Nik batzuei esan diet. Etxean triste bazaude, joan ateetara. Hor elkar animatzen gara guztiok. Alai eta animotsu itzultzen zara. Hemen egon ahala pozik zaude. Hemen egotea eta partekatzea. Hori da garrantzitsuenak.

A. B.: Lankideok lagunak gara.

babestutako edukia

EKONOMATUA

Produktu ekologiko eta bertakoen denda

EUSKAL HERRIKO EKOIZLEAK
Hurrengo egunkarian ekoizle gehiago deskubritu...

EKO-
NO-
MA-
TUA

ELIKATZEKO
FAK-
TO-
RIA

* Bazkideek
%10
DESKONTUA
dute produktu
guztietan
EGIN ZAITEZ
BAZKIDE!

EH ESNEA (Karrantza)
ESNE ERDIGAINGABETUA 6l
5,31€*
5,91€

KEIA (Lemoa)
IZOKIN KEZTATUAREN
SOLOMOA
9,26€*
10,29€

LARRAKO HARAGIKIAK (Euba)
TXERRI HANBURGESAK
4 UNITATE
2,03€*
2,26€

KAROBI (Inoso)
ARDI-GAZTA ONDUA ERDIA
8,44€*
9,38€

ZUHAITZO (Gasteiz)
TOFU ETA SHIITAKE
KROKETAK
3,98€*
4,42€

BARDEA (San Isidro del Pinar)
BARDEA OLIOA 2l
14,31€*
15,91€

EL CARAVAN (Arguedas)
ARROZ OSO BOROBILA
3,90€*
4,34€

CANDIDO BESA (Mainueta)
ARDOA, BIHOTZEOA
4,36€*
4,84€

LARRATEKO (Lantaron)
KETCHUP EKOLOGIKOA
2,32€*
2,58€

BAIAS (Oiardo)
GARAGARDO ARTISAUA EKO
2,12€*
2,35€

LAUGAR (Gordexola)
GARAGARDO ARTISAUA EPA
2,00€*
2,21€

Bisita gaitzazu eta deskubritu gure produktuak

Laudioko Abasto Plazan, Nerbioi kalea 6
Astelehenetik ostiralera 17:00-20:00
Ostegun eta larunbatetan 10:00-14:00

Produktu gehiago
www.ekonomatua.eus

Egin eskaera webgunean
eta etxean jasoko duzu

Baranbio

Trafikoa eten dute berriz, segurtasuna exijitzeko

Hainbat bizilagunek moztu zuten errepidea. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Martxoaren 22an Baranbioko Administrazio Batzarrak deituta herrigunea zeharkatzen duen errepidea hartu zuten. Mobilizazioaren helburua aurrekoetan egondako berdina izan zen: erakunde publikoei segurtasuna bermatzea exijitzea.

Aldarrikapenak

Bi aldarrikapen nagusi dituzte bizilagunek Arabako Foru Aldundiari zuzenduak. Alde batetik, eskatzen dute kamioien trafikoa autopistatik desbideratzea, trafiko astunak herria zeharkatu ez dezan. Bestalde, espaloiak eraikitzea dute helburu, errepidearen alde batetik bestera arazorik gabe igarotzeko.

Laudio

Kutxa Bira abiatu da Argentinan eta apirilaren 29an iritsiko da Laudiora

Testua
Txabi Alvarado Bñares

Martxoaren 20an abiatu zen Kutxa Bira egitasmoa, Argentinan, Viedmako Aberri Etxea euskal etxean. Iparra Hegoa elkarteak antolatuta du ekimen ibiltaria. Diasporako hainbat gune bisitatuko ditu egitasmoak, eta apirilaren 8an iritsiko da Euskal Herrira. Herriz herri egingo du salto Kutxa Birak, maiatzaren 30era arte. Egurrezko kutxa bat izango da ekimenaren protagonista. Herri bakoitzak mezu bat sartu beharko du kutxaren barruan. Modu horretan, Euskal Herri osoko aldarriak bilduko dituzte. Mezu orokor bat ere egongo da kutxaren barruan, Amets Ar-

zallus bertsolariak idatzitakoa. Mezu guztiak irakurriko dituzte azken egunean egingo duten ekitaldian.

Apirilaren 29an Laudion

Apirilaren 29an bisitatuko du ekimenak Aiaraldea, Laudiora iritsita. Herrian lan talde bat osatu da egun horri begirako egitaraua osatzeko eta aurrerago emango dute antolatuko dituzten jardueren berri. Aurtenez egingo dute Kutxa Biraren lehen edizioa eta, ahal dela, azkena izatea espero dute, Iparra Hegoa elkarteak kideek zehaztu dutenez. Izan ere, pandemiaren ondorioz eginizanez diren beste ekimen batzuk behin behinean ordezkatzea da ekimenaren xedea: Korrika, Herri Urrats, Durangoko Azoka...

Amurrio

Eukaliptoaren hedapen masiboaren aurka elkarretaratzea egingo dute Amurrion

Urte hasieran aurkeztu zen Uhandre Amurrioko Baso Biziak elkarte. Aiaraldea.eus

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Azken hamarkadan esponentzialki hazi da eukaliptoak Aiaraldean okupatutako lursail kopurua. Horrela adierazi du Uhandre Amurrioko Baso Biziak elkarteak zabalduko informazioak. 2011. urtean 338 hektarea okupatzen zituen Australiako zuhaitz exotikoak, 2020an 1789 eukalipto hektarea zeuden eskualdean, eta honen hazkundeak gora egiten jarraitzen du. Aiaran eta Okondon daude eukalipto baso gehien. Okondon, udalerriaren azalera guztiaren %16 hartzen

du zuhaitz honek.

Elkarretaratzea Amurrion

Euskal Herriko hainbat elkarte batzen dituen Baso Biziak plataformak mobilizazioa deitu du gaurko -martxoak 24-, Amurrioko Antzokiaren aurrean arratsaldeko 16:45etan. Izan ere Euskadiko Basogintzaren Konfederakundeak jardunaldi batzuk antolatu ditu bertan eukaliptoak Euskal Herrian duen inpkatua aztertzeko.

Baso eguna

Asteazkeneko elkarretaratzeaz gain, Uhandre elkarteak tokiko kontsumoa eta kontsumo arduratsua

sustatzeko ekimena egingo du. Baranbioko Administrazio Batzarraren lursail publiko batean zenbait tokiko zuhaitz espezie landatuko dituzte. Aurretik intsinis pinuak zeuden lursail horretan landatuak.

Elkarrekingurune hurbilean kontsumitzeak dituen onurak balioetsi nahi ditu horrela.

Martxoaren 19an burutu behar zuten ekimena, baina eguraldia medio atzeratzea erabaki zuten, eta datorren martxoaren 27an -larunbata- egingo dute. Ingurukomendien kontserbazioan aktiboki parte hartzeko interesa duen herritar orori luzatu diote bertan parte hartzeko gonbita.

Ingecor

SEGURTASUN KOORDINAZIOAK

SEGURTASUN PLANAK · EBALUAZIO TXOSTENAK
AHOLKULARITZA · SEGURTASUN IKERKETAK

Loitzaga taldea 13, Barakaldo · 94 473 09 49 · info@ingecor.es · www.ingecor.es

Artziniega

Artziniegako hirigune historikoko artearen eta ondarearen mapa osatu dute

Honakoa ez da udalak egiten duen mota honetako lehen ekimena. Iazko udan pintura eta

Dena den, tokiko erakunde-
tik nabarmendu dute mapa ez
dela behin-betikoa. “Guztion
arteak hobetu nahi dugu, be-
raz, proposamenen bat baduzu
edo hobekuntzarik bururatzen
bazaizu, mapa eta gaia kontuan
hartuta, ekarpena egin ezazu
unaigotxi@artziniegakouda-
la.eus helbidera mezu bat bi-
daliz”.

Heriotza duina, baliabide faltan

Iritzi zutabe osoa Aiaraldea.eus atarian ikusgai.

Orozko

Emakumeak historian ikusarazteko erakusketa Orozkoko Museoan

Testua
Txabi Alvarado Bañares

'Emakumeak historian ikusarazten' izango da erakusketaren izenburua, eta "eskualdeko emakumeen ogibideak eta bizipenak" izango ditu ardatz, "askotan baztertuta edo aipatu gabe geratu diren

horiek, hain zuzen ere". Hala azaldu dute udaleko kideek, eta aurreratu dute beste ekintza batzuk ere antolatuko dituztela, erakusketaren testuinguruan. "Martxoaren 25eko 19:00etan, adibidez, 'Historia egin duten emakumeak' hitzaldia eskainiko du Inma Roiz idazleak", jakinarazi du tokiko

erakundeak, "horrez gain, erakusketa berriari buruzko bisita gidatuak antolatuko dira egun zehatz batzuetan".

Bestalde, Orozkotik paseoak egiteko aukera eskaintzen ari dira. 946 33 98 23 telefonoan edo museoa.orozko@bizkaia.org helbidean lortu daiteke informazio gehiago.

IXONE COLLADO

GIZARTE LANGILEA
ETA BEREINTASUN TEKNIKARIA

Beste bat loturik deino ez gara libre izango

Pandemiak ezer gutxian laguntzen duen momentu honetan, aretoaren plaza kopurua bete egin zen Saharako herriaren egungo egoera ezagutzeko jakin-minaz, emakumeen bizipenen berri eta hainbat sorpresa entzuteko prest.

Sultana Khayaren bideodei batekin hasi zen saioa. Saharako herriaren aldeko eskubide politikoen eta giza eskubideen aldeko borrokalari honek bere egunerokotasuna kontatu zuen zuzenean. Aitzitik, erasoak eta indarkeria Sultanaren bizitzaren parte dira. 2020ko azaroaren 13an Marokoren eta Frente Polisarioaren arteko guda berpiztu zenean, Sultana espainiar estatuan zegoen. Azkar batean bueltatu zen bere etxera eta geroztik, bai bera zein bere familia kontrol, indarkeria eta atxiloketa artean bizi dira. Emakume honi 2007an polizia marokotarrak begi bat kendu zion. Eta guda berriro hasi zenean, bere ama eta ahizpa erasotu zituen poliziak.

Itzulera geroztik, 30 bat agente ditu bere etxea kontrolatzen, irten ez daitezen. Iaz beste begia kentzen saiatu ziren arren, ez zuten lortu. Sultana eta bere familia bere etxetik irten ezinda bizi dira, poliziaren kontrolpean, bisitak jasotzea ukatzen dietelarik eta besteak beste, argindarra kentzeko zenbait saiakera jasan dituzte.

Hots, Sultanaren kasua emakumeek guda, gatazka edo borroka testuinguru batean bizi duten adibidea da. Mundu patriarkal eta androzentriko batean emakume izate hutsa, berez, arrisku faktorea da. Sexu indarkeria, pobrezia, langabezia, erailketak, errefuxiatuak izatera derrigortuak daude andrazkoak. Baina, krudeletan krudelena zera da: matxismoz eta desberdintasunez jositako mundu honek ez ditu euren buruak zigortu nahi, baizik eta zigortzeko tresna bihurtu. Modu honetan mehatxatzen baita aurkaria; emakumeak gizonenak dira eta horregatik, horiek bortxatuz gero, nire kontra dauden gizonak zigortuko ditut. Hau da, emakumeen gorputzen kontrola izanik beldurraren estrategia ereiten da, gizonen jabegoaren parte direlako; laburbilduz, guda ospila.

Jakin-mina, konpromisoa eta militantzia uztartu ziren hitzaldian eta hizlariak lurraldearen zapalkuntzaz, baliabide naturalen lapurketaz eta espainiar estatuak saharar herriaren salmenta egitea suposatu zuenaz mintzatu ziren. Benetan joan-etorri interesgarria eta sakona historian. Horretan, non emakumeak are kaltetuagoak diren, borrokalari sutsuak aurkeztu zitzaizkien begien aurrean bertaratutako guztiei. Herriazeinherrikideak babesteaz arduratzen diren emakumeak, oztopoak oztopo formatu zein informatu egiten direnak, ohitura eta kulturari sostengua ematen dioten andreak... Jakin badakite herrien arteko elkartasuna herrien arteko samurtasuna dela eta zentzu horretan, Euskal Herritik zein Saharatik urrun dauden preso politikoak ekarri zituzten gogora bi hizlariak. Orozkotik urrun dago Alaitz Aramendi, momentu honetan preso dauden 31 emakumeak bezala, kartzelaren barroteen atzean, gidaritza androzentrikoaren estruktura batean giltzapetuta.

Iritzi zutabe osoa Aiaraldea.eus atarian irakurgai.

Aurten egin zure errenta aitorpena inoiz baino azkarrago

araba álava
foru aldundia diputación foral

Lor ezazu martxoaren 31 baino lehen
BAK KODE DIGITALA
araba.eus/bak

herriz herri

Aiaraldea

Bilboko tren zerbitzuan langile gehiago behar direla aldarrikatu dute Renfeko sindikatuek

Sindikatuak protesta ugari egin zituzten ikasturte hasieran. Renfeko Enpresa Batzordea

Testua
Aitor Aspuru Saez

Azken astean Renfek ematen duen aldiriko zerbitzuak aldaketa ugari izan ditu eta 30 tren baino gehiago eten dira. Egunbatzuetan, iragarritakoak baino zerbitzu gehiago geratu dira bertan behera, erabiltzaileek azaldu dutenez. Hori justifikatzeko enpresak "arazo teknikoak" argudiatu baditu ere, sindikatuek bestelako iritzia dute.

Renfek Twitter sare soziala erabiltzen du baztertutako zerbitzuak zeintzuk diren jakinarazteko. Ohikoan egunean bertan edo aurreko egunean bertan zabaltzen dituzte tren ordutegien aldaketak.

Langileak haserre

Iragan martxoaren 17an -asteazkena-langilebatzordeak bilera egin ostean, oharra plazaratu zuen aldarrikatzeko behargin gehiago kontratatzea ezinbestekoa dela. Sindikatuek gogoratu dute hainbat erretiro gertatu direla Renfen eta lanpostu horiek ez direla

Azken egunetan gertatzen ari diren zerbitzu murrizketen arrazoa langile falta dela salatu dute Renfe enpresako sindikatuek

ordezkatu jende berriarekin. Halaber, kritikatu dute Bilboko zerbitzuan utzikaria dagoela bezeroen arretari dagokionez. Gainera, beharginen ordezkariak nabarmendu dute bezeroen beharrak asetzeko egon beharko liratekeen langile asko administrazio eginkizunak betetzera bideratu dituela gerentziak: "Langile kopuruaren gabezia hori segurtasun arazoak sortzen ari da, bai geltokietan zein trenetan". Horri lotuta, beste salaketa larri bat egin dute sindikatuek. Izan ere, lankide nahikorik ez dutenez, antza, tren gidariek maiz bakarrik egin behar diete aurreimatzurei eta gertakariei.

Lan deialdi publikoa

Hori guztia konpontzeko, Enpresa Batzordeak konponbide bakarra ikusten du: enplegu publikorako eskaintza egitea eta dauden hutsuneak ganoraz betetzea.

Azken urtean zenbait elkarretaratze egin dituzte Abandoko tren geltokian, langileen eskaerak mahai-gainean jartzeko.

Urduña

Eskola-jantokia eta sukaldea bisitatu dituzte Eusko Legebiltzarreko kideek

Legebiltzarkideak, eskolako sarreran. Urduñako Udala

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Urduñako eskola-jantokia eta sukalde publikoa ezagutzera hurbildu ziren iragan martxoaren 18an Eusko Legebiltzarreko kideak.

Proiektua bertatik bertara

ezagutzeko aukera izan zuten EAJ, EH Bildu, Elkarrekin Podemos eta PSE-EE alderdietako ordezkariak egindako bisitan.

Urduñako eskolak, udalarekin elkarlanean 2018-2019 ikasturtean abiatu zuen proiektua, urduñako Elikadura Estrategiaren barruan.

Okondo

Tabletak baliatzeko zerbitzu berria Okondoko liburutegian

15 egunez hartu ahalko dira gailuak maileguan. Okondoko Udala

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Tabletak jarri ditu Okondoko Udal Liburutegiak erabiltzaileen eskura. Adin nagusiko erabiltzaileek baliatu ahalko dituzte gailuak, bat gehienez pertsona bakoitzeko.

Kontsultarako eskatzen bada liburutegian bertan erabili beharko da tableta, eta itxiera baino ordu erdi lehenago entregatu. Etxera eraman nahi bada, aldiz, 40 euroko fidantza jarri beharko da. Mailegua 15 eguneko izango da, eta beste 15 egunez luzatu ahalko da.

elkarriketa

“Sute guztietan gutxienez lau suhiltzaile egotea eskatzen dugu, oinarrizko segurtasun baldintzak bermatzeko”

MIKEL LOPEZ SANTIAGO AIARAKO SUHILTZAILEA DA ETA PASA DEN ASTEAN HASITAKO PROTESTEI BURUZ MINTZATU DA. EGUNEROKOTASUNA ETA SEGURTASUNA ESKATZEN DUTE LARRIALDI ZERBITZUKO LANGILEEK.

Testua eta argazkia
Aitor Aspuru Saez

Pasa den astean abiatu zenituzten protestak. Zer dela eta?

Duela aste batzuk hasi ginen prestatzen. Aldarrikatzen duguna da Araban -ez bakarrik Laudion- suhiltzaileen postuak finkatzea, langileen egoera egonkortzeko. Horretarako beharrezkoa ikusten dugu enplegu publikoaren eskaintza deitzea ahalik eta lasterren.

Edonola ere, hori ez da gure eskaera bakarra. Horrekin batera beste zerbitzu publikoekin parekatzea eta berdintzea nahi dugu, lan baldintzetan zein bitartekoetan.

Arabako Suhiltzaileen heren batek behin-behinean lan egiten du, ezta?

180 inguru gara eta 60 batek ez dute plazarik. Zerbitzua sortu zenean, negoziazio mahaian hitz egin zen oposizioak egingo zirela langile guztiak finkatzeko.

Oinarri batzuk ere eztabaidatu ziren eta eskatzen duguna da 2016an abiatutako prozesua amaitzea enplegu publikoaren eskaintza handia eginda.

Beste zerbitzu batzuk aipatzen dituzunean, zertan nahi duzue parekatzea?

“Txanda bakoitzean, gutxienez, bi bikote egotea eskatzen dugu. Horrela, sute batean bikote batek barruan lan egiten duenean, kanpoan beste bat gera daiteke”

Egia da Arabako biztanleria txikiagoa dela beste herrialdeekin alderatuta, eta, ondorioz, suhiltzaile gutxiago daudela. Hala ere, guk eskatzen dugu gutxienko lantaldea egotea gure lanak segurtasun minimoarekin egiteko.

Bi bikote egotea eskatzen dugu txanda bakoitzeko. Sute guztietan bikoteka lan egiten da eta horrela, bikote bat barruan egonez gero, gutxienez beste bat egon daiteke kanpoan. Horrela, arriskua egongo balitz, barrukoek laguntza eskuratzeko aukera izango lukete.

Orain arte Laudioko parkean hori ziurtatu dugu, baina

egun askotan lau besterik ez gaude. Beste parke batzuetan, txikiagoak direnez, ordea, hiru suhiltzaile daude.

Zerbitzu publikoa izanik, zer nolako mobilizazioak egiten dituzue?

Bi astean behin elkarretaratzeak egiten ditugu Gasteizen, Foru Aldundiaren plazan. Horrez gain, lanuzteak deitzen ditugu egun horietan, baina hain gutxi izanik, oso jende gutxi egin dezake lanuztea.

Pasa den astean bat egin zenuten Tubacexeko langileen protestarekin, zer eskatzen diezue herritarrei zuen eskaerak babesteko?

Guk nahi duguna da politikariak sakatzea, konturatu daitezkeen gutxiengoa behar dela segurtasun baldintzetan lan egiteko. Hau da, gutxienez, beharrezkoa da lau suhiltzaile egotea parke txikietan eta, Laudiokoa bezalakoetan, bost suhiltzaile.

Lau edo bost suhiltzaile, dena den, ez da asko; bi sute daudenean aldi berean, zer egiten duzue?

Horrelako egoerak ez dira oso ohikoak, baina gertatzen dira. Orduan Basauriko Suhiltzaileen edo Langraitzeko Suhiltzaileen laguntza jasotzen dugu. Parkeen arteko elkarlana ohikoa da.

elkarriketa

ANE INTXAURRAGA GARCIA (OROZKO, 1990) AITA MARI ITSASONTZIAN ARITU DA HILABETE LUZEZ MIGRATZAILEAK ERRESKATATZEN ETA ARTATZEN. MISIOAREN NONDIK NORAKOAK ETA MIGRAZIO POLITIKEN ONDORIOAK KONTATU DITU, BIZITAKO ESPERIENTZIA ARDATZ HARTUTA.

Testua **Izar Mendiguren Cosgaya**
Argazkiak: **Unai Beroiz**

Aita Mari itsasontzian eman duzu hilabete. Nola bukatu duzu bertan?

Ezaguna zitzaidan Aita Mari ontzia, eta beti izan dut buruan kooperazio bidaiak egitea. Lagun batek esan zidan jendea behar zutela arineketan, azaroan itsasoratzekoak baitziren. Lehen saiakera hark, baina, huts egin zuen. Azken uneko kontua izan zen: curriculuma bidali nuen eta erizainak kudeatzen zituenarekin egin nuen berba.

Azaroan hasi zen itsasoko abentura, baina urtarrila arte ez zenuten abiatzea lortu. Zergatik?

Azaroan sartu behar ginen itsasontzian, Pasaiaiko inspektzio zorrotza pasa ostean. Tamalez, eguraldi oso

txarra zegoenez Bilbon geratu behar izan ziren, eta handik ateratzear zeudela kapitainak istripua izan zuen; beraz, hustu egin behar izan zuten ontzia. Geroztik otsaila arte egon da etenda misioa.

Zertan datza misioa?

Ez da erreskate soila, misioa etxetik hasten da. Gaur egungo migrazio politikarekin Europari ez zaio interesatzen erreskate ontziak egotea Mediterraneo itsasoan. Administrazioetatik, horregatik, ahalik eta gehien presionatzen eta geldiarazten saiatzen dira, boikoteatzen saiatzen dira paper administratiboekin. Gure kasuan, 15 egun egon ginen Adraiko portuan (Almeria, Espainia) itsasoratzeko zain, inspektzioen aitzakiapean. 5-6 egun eman genituen itsasoan jarraian, eta Libia eta Italia aldean kokatu ginen, SAR (Search And Rescue) zonaldean. Otsailaren 19an egin genuen lehen erreskatea.

Lehen erreskatea nola oroitzen duzu?

Goizko lauretan esnatu gintuen kapitainak, abisua jaso zuelako. Inguruan dauden itsasontzi guztiei bidaltzen zaie abisua, *distress* abisua, eta gertuen dagoen ontzia joaten da laguntzera; ez arrantzaleena.

Goizko 6:30ean 102 pertsona erreskatatu genituen egurrezko ontzi batetik. Guztiak igo genituen Aita Marira, horretarako txandak antolatuta: erreskate ontzia sorosleekin ateratzen da lehenbizi, txalekoak emateko bertakoei, eta kideen egoeraren berri emateko Aita Mariri.

Handik gutxira, beste itsasontzi baten deia jaso genuen, beste 46 lagun erreskatatzeko. Horiekin, ordea, ezin izan genuen berdin jokatu; Aita Marik 120 pertsonentzat bakarrik duelako lekua. Ondorioz, txalekoak banatu eta janaria zein ura eman genien soilik. Zorionez, Lanpedusa (Italia) ingurura heldu zirela jakin genuen gerora.

elkarrizketa

Goizeko 6:30ean 102 pertsona erreskatatu genituen egurrezko ontzi batetik”

Otsailean atera zineten, hilabete luze igaro duzue beraz uretan?

Bai, baina misio osoa hilabete eta pikokoa izan da. Almeriara iritsi ginenerako ontzian geunden jada, inspektzioen zain egon arren. Gainera, konfinatuta egon behar izan ginen, PCR negatiboarekin. Talde burbuila ginenez, ezin ginen barkutik mugitu. Gauza puntualak egitera soilik ateratzen ginen, banaka, eta kontu handiarekin.

Tripulazioa, beraz, ofizialki Adran urtarilaren 28tik egon zen, eta martxoaren 15 arte egongo gara, gutxi gorabehera.

Berrogeialdi ugari pasatu behar izan dituzue, tokian toki. Zer dela eta?

Italiar agintariek eskatuta beste berrogeialdi bat burutu behar izan genuen. Berez, ez du zentzurik; baina

beste modu bat da boikoteatu eta zailtasunak ipintzeko erreskate ontziei. Izan ere, ekonomikoki itsasontzi bat gelditu egotea 14 egunez oso garestia da, mantenua behar duelako. Hortaz, erakunde batek behar duen dirulaguntza guztia itzela da halako egitasmo baterako, inoiz ez da nahikoa.

Zenbat pertsonak osatu duzue taldea?

Misio osoan zehar 5 boluntario eta 8 tripulatzaile profesional egon gara, 13 lagun guztira.

Migrazio egoera desberdinen lekuko izan zara. Nola da itsasoko muga zeharkaldietan egoera?

Egoera oso latza da, egunero irtetzen dira ontziak Libiatik. Gu egon ginen egunetan 5-7 saiatsu ziren, eta eguraldi ona dagoenean askoz gehiago. 40-100 lagun inguru egoten dira ontzi bakoitzean, eta tamalez, horie-

tako asko Libiara itzuli behar izaten dira patruilaontziek bidaian zehar harrapatzen dituztelako. Erretentzio zentroetan sartzen dituzte horiek. Beste txalupa asko hondoratu egiten dira. Gutxi batzuek dute zortea Italia edo Maltara heltzeko, edo erreskatatuak izateko. Uneotan ontzi alemaniar bat dabil erreskatean, Sea Watch 3-a. Ez gara nahikoak, baina behintzat hor gaude.

Pertsonalki zer eman dizu espedizio honek?

Galdera gogorra. Nire helburuetako bat gertatzen ari dena nire begiekin ikustea zen. Migrazioa egunerokotasunean ahaztua dugun arazo bat da, ez zaio garrantzirik ematen, eta oso gogorra da alboratzen dugun hori. Ez zaigu interesatzen, Europari eta gobernuari ez zaielako interesatzen. Zentzu horretan, guk ere askotan ez-ikusiarena egiten dugulakoan nago. Horregatik, bizi nahi nuen esperientzia. Oso latza da, eta frustrazio handia sortzen da; beti egin nahi duzu gehiago eta ezinezkoa delako ditugun baliabideekin. Bestalde, nire aldetik, sentimendu kontrajarriekin noa etxera: 102 lagun egon dira gurekin 3 egunez, eta horrekin geratzen naiz. Pertsonalki asko aberastu nau, eta kontzientzia zein begiak zabaldu dizkit esperientzia honek. Honetan lan egiteko energia eman dit, eta espero dut aurrerantzean ere lanean jarraitzea, zeregin asko baitago.

“Europari ez zaio interesatzen erreskate ontziak egotea Mediterraneo itsasoan”

Erreskate uneetan, zein izan da zuen ekarpena? Nola gogoratzen dituzu egun horiek?

Oso intentsoak izan ziren. Lantalde osoan 4 ziren bakarrik beteranoak, beste denak berriak ginen, baina oso ondo antolatu dugu dena.

Sekulako lana dago: ehundik gora lagunentzat janaria egitea, lo-lekuak antolatzea... Gainera, koronabirusa medio, test antigenoak generamatzen ontziak bakarrik ginen. Heldu bezain pronto 102 lagunei testak egin genizkien, eta horietako batzuk kontsultara bideratu genituen. Izan ere, itsasontzian sartu bezain pronto horietako bat hipotermia nahiko latzarekin zegoen, 33 graduko tenperatura zuen soilik.

Gainera, erredurak zituen begietan, hanketan, paparean, besoetan... Askok sekulako erredurak zituzten; erregaiaren eta itsasoko uren arteko erreakzioak erredurak sortzen ditu azalean. Gutxinaka arazo horiek konpontzen joan ginen. Erreskatutako askok tortura aztarnak zituzten, aurrez itsasoa zeharkatzen saiatsu izanagatik atxiloteta zentroetara itzularazi baitzituzten. Tiroen markak ere bazituzten.

Tortura eta tiroen aztarnak aipatu dituzu.

Bihotza apurtzen duten istorioak entzun ditugu. Tiro eta torturen aztarnak emakumeek ere bazituzten. Gure erreskatean umeak ere zeuden, horien artean, 38 adin-

elkarriketa

gabe eta 9 hilabeteko haur bat. Hala ere, umeak ez dira kontziente bizitzen ari diren esperientziaz, oso pozik zeuden.

Koronabirusak nola baldintzatu du zuen jarduna?

Positiboak ere izan ditugu erreskatean. Italiako gobernuak ez zigun baimenik eman etorkinak lurreratzeko, eta erredurekin larri zeuden 2 pertsona soilik jaitsi ahal izan ziren ontzitik, beste guztiak itsasontzian geratu ziren.

Oso une gogorak izan zirela gogoratzen dut, urduritasun handikoak, uste baitute euren herrialdeetara itzularaziko dituztela. Azkenean, biharamunean eman ziguten jaisteko baimena: 9-10 orduko lurreratzea izan zen; italiarrak

itsasontzian sartu ziren tripulazio eta etorkin guztiei antigeno eta PCR testak egiteko. Nahiko komikoa izan zen, guztia bezala.

Zer eraman duzue ontzian?

Errefuxiatuentzako arropa kita (Hotz Oñatiren dohai-tzak dira, motxiletan prestatuta), janaria... Guretzat, esaterako, 40 egunerako jana eraman genuen. Bestalde, osasun arretarako beharrezko material guztia sartu genuen: EPIak, maskarillak eta anbulategietan egiten diren zaintza materialak. Horrez gain, manta termikoak eta arruntak genituen, eta botikak. Gauarako, berriz, toldo handi bat jartzen genuen. Funtsean, janaria eta ontzi baten mantenimendurako beharrezko gauzak.

Boluntario gisa egin duzun lehen bidaia izan da?

Bai. Gustatuko litzaidake azkena ez izatea, gainera. Gure inguruan ez dira ezagunak SMHren (Salvamento Marítimo Humanitario) proiektuak, Aita Mari proiektuaz aparte. Qioseko irlan (Grezia) beste proiektu bat dute, erizain eta medikuen bidez kontsultak pasatzen dituzte eta hortz programa bat ere garatzen dute; hara joatea gustatuko litzaidake.

Dena den, Aita Marin berriro joateko aukera eskainiko balidate, gustura hartuko nuke. Edozelan ere, etxean lan asko dago egiteko. Alde batetik, giza eskubideen urraketan salaketa, eta beste alde batetik, pertsona guztientzako bizimodu duina bermatzea, besterik beste. Hemendik, eskualdean ere, SMH-ren bazkideak egiteko deia luzatzen

elkarriketa

dut, egiten den lanari ez zaiolako zabalkunde askorik ematen.

Aita Marik, berez, izenedoospe handia du. Esanguratsua izango da zuretzat pertsonalki zein profesionalki bertan parte hartzea, ezta?

Bai, oso aberasgarria izan da, oso pozik nago. Aldez aurretik nuen entzunda Aita Mari, baina ez dakizu inoiz noiz den momenturik onena. Denbora eta energia asko eskatzen dute horrelako misioek, eta prest egon behar zara horrelako proiektu batean sartzeko.

Itsasora egokitze fasea, zelan joan zen?

Atun ontzia zen gurea, eta beraz, nabigazioa nahiko mugitua da. Itsaso zatarra ez dagoenean ere, asko mugitzen da. Adirako portutik itsaso txarrarekin atera ginen lehen egunean, eta denak ibili ginen botaka eta komu-nera joateko korrika. Hasieran, 'hau egunero horrela bada, akabo' pentsatu nuen; baina azkenean egokitu egiten zara. Ez zaude inoiz %100ean: erritmoa txikitu behar da, denerako behar da denbora gehiago. Itsasontziaren puntatik puntara joatea, askoz nekagarriagoa da lehorrean baino. Oso dibertigarria da, baina trukoa harrapatu behar da. Hasieran dena erortzen zaizu lurre-ra, 24 orduz mozkortuta bazeunde bezala. Horregatik, biodramina pastilla hartzen dugu. Hemen, adibidez, gutxika-gutxika jaten da; eta gauza arinak, ez astunak (ogia, pasta, arroza, infusioak...).

Elkarbizitza ere estua izango da horrelakoetan, ezta? 24 orduz, hilabete luze elkarrekin...

Bai, bada. Azkenean gauza asko daude jokoan: ez da oporretako itsasontzia, zerbait handia egiten ari gara, eta ezin da akatsik egon. Hasieratik dago tentsio puntua, ez delako erraza administrazioarekin beti borrokan egotea. Horrek pazientzia asko agortzen du. Zorionez, oso talde sendoa izan gara, eta elkarbizitzan beti gora-beherak dauden arren, oso ondo moldatu gara. 14 egun

“40-100 lagun inguru egoten dira ontzi bakoitzean, eta tamalez, horietako asko Libiara itzuli behar izaten dira patruilerek harrapatzen dituztelako bidaian zehar”

egon gara ontzitik atera gabe lurra bertan edo oso gertu izanda (ontzian konponketak egin ditugu, hurrengo misiorako dena prest itxi, pelikulak ikusi ditugu, irakurri, musika entzun, dantza, itsasontzitik batetik bestera ehun eta piku buelta eman...).

Administrazioa medio, muga asko izan dituzuela diozu.

Europako migrazio politikaren ondorio da, ez zaio interesatzen korridore humanitarioak jartzea. Hori existitzen ez den bitartean ez dago migratzaileentzat ziurtasunik, ez dago modu segururik Europara heltzeko, eta beraiek bide bera egiten jarraituko dute; euren bizilekuan gerrak daudelako edo ezinezkoa delako bizitzea egungo aldaketa klimatikoek eragindako katastrofe naturalengatik. Fluxu horrek jarraituko du. Espainiak ez du arazorik nahi Europarekin, eta horregatik trabak jartzen saiatzen dira, estatuen arteko gatazka sortzen duelako. Zorionez, Eusko Jaurlaritzak Aita Marien proiektua babesten du, eta ekonomikoki diruz lagundu. Alde horretatik babesa sentitu dugu. Ontziak fondeatzearen bidez gastuak asko handitzen dira, eta horrek konplikatu egiten du dena: 60 egun etxetik kanpo egoteko prest dagoen jendea lortu behar dute Gobernuak Kanpoko Erakundeek, eta inoiz ez dakizu nola aterako den.

Noiz amaituko da zuen misioa?

Almeriara (Espainia) ailegatzean hegazkinez itzuliko gara Euskal Herrira. Joaterakoan, Almeriatik Malagara autobusa hartu genuen, eta handik Bilbora hegazkina.

Aurrera begira, baduzu bestelako proiekturik buruan?

SMHk egiten duen lana eta ibilbidea ezagutzeko jendea animatzea. Denda txiki bat ere badute, eta boluntario edo bazkide izatera animatu nahiko nuke jendea. Egiten duguna polita da, nahiz eta egin daitekeenaren ezereza izan. Giza eskubideen urraketa hau ezin dugu alde bate-ra utzi.

Ane Intxaurreaga beste bi kiderekin, Aita Mari ontzian. Unai Beroiz

Kirola eta kultura euskaraz bizitzeko egitarau oparoa Urduñan

Urduñako udalak egitarau oparoa antolatu du apirila hasierarako, Bizkaiko Foru Aldundiaren eta Eusko Jaurlaritzaren laguntzarekin. Euskara, kirola eta jarduerak kulturalak uztartuz ekintza ugari antolatu ditu gazte eta helduentzat apirilaren 2tik 11ra. Besteak beste, bisita gidatuez edota kirol jarduerak desberdinez gozatzeko aukera izango dute Urduñako bizilagunek.

Askuren mendiko lubakiak eta Gure Ahaleginak txakolindegia bisitatuko dituzte. Kirol jardueretako dagokienez, arroila jaitsiera eta pitch and putt eta parapente ikastaroak jarriko dituzte abian. Naturarekin lotutako bestelako jarduerak gozatzeko parada ere izango dute urduñarrek, animalien lorrazak identifikatzeko ikastaroa ere egingo baitute.

Izen ematea zabalik
Jarduerak guztiek 2 eta 5 euro arteko prezioa izango dute.
Martxoaren 29an itxiko da jardueretan inskribatzeko epea. Interesa duen orok Alondegian eman beharko du izena, 11:00-13:00 eta 17:00-19:00 orduetartean. Urduñan erroldatutako bizilagunek izango dute lehentasuna.

MUSIKA

03.26 Ostirala
19:00 LAUDIO
SABIN GUARESTI
Alberto Acero plaza

03.27 Larumbata
19:00 LAUDIO
PANCHO VALBUENA
Alberto Acero plaza

KIROLA

03.27 Larumbata
16:00 ARESPALDITZA
AIARA BIRAREN 4. ETAPA
Herriko plaza

03.27 Larumbata
17:30 LAUDIO
IDI-PROBAK
Kultudaberrria egitasmoaren barruko jarduerak
San Roke idi-proba gunea

03.28 Igandea
16:00 AMURRIO
AIARA BIRAREN 5. ETAPA
Elexondo kalea

IKUSKIZUNAK

03.27 Larumbata
19:00 AMURRIO
ANTZERKI LABURREN VII. JARDUNALDIA
20 minutuko lau antzezlan eskainiko dituzte
Amurrio Antzokia

03.28 Igandea
12:30 LAUDIO
ITXARKUNDIA DANTZA TALDEA
Kultudaberrria egitasmoaren barruan antolatutako ekintza
ALDAI PLAZA

HITZALDIAK

03.26 Ostirala
17:30 ARETA
GURE SEME-ALABEI ELIKAGAI EKOLOGIKOAK EMATEKO ARRAZOIAK
Ainhoa Prat nutrizionistak eskainiko du hitzaldia
Kultura etxea

HAURRENTZAKO JARDUERAK

03.28 Igandea
17:00 ARESPALDITZA
ANTZERKIA: "SKRATXI"
Igande arratsaldeak familian egitasmoaren barruko eskaintza nagusia
Udaletxea

04.05 Astelehena
11:00 ARAKALDO, OROZKO, URDUÑA
SUKALDE ZIENTZIA
Zientzia eta Teknologia tailerrak antolatu dituzte
Online bidez

BESTELAKOAK

03.25 Osteguna
10:00 OROZKO
OROZKOTIK PASEOAN
Aldabideko ur-jauzia bisitatuko dute. Izena eman beharra dago aldez aurretik
Orozko Museoan
Museotik abiatuta

03.25 Osteguna
12:00 LAUDIO
IKASLE MOBILIZAZIO EGUNA
Elkarretaratzea egingo dute "ikasle langileen batasuna" aldarrikatzeko
Lamuza plaza

03.26 Ostirala
9:45-13:00 AMURRIO
ODOLA EMATEKO AUKERA
Larrinaga kalea

03.28 Igandea

Mendi jardunaldiak

Amurrio Antzokian

Mendian hil, hirian hii

Mendiko Lagunak taldeak zenbait “Mendi Jardunaldiak” antolatu ditu Amurrio Antzokian. Martxoaren 26an Mendi Film jaialdian saritutako bi lan eskainiko dituzte: *Ariko* eta *Mendian hil, hirian hil*. 2019an eta 2020an euskarazko film onenaren saria jaso zuten hurrenez hurren Bilboko zinema jaialdian. Apirilaren 16an, gainera, jaialdi bereko beste hiru film eskainiko dituzte.

Elikagai ekologikoek umeen dietan duten garrantzia

azalduko dute Aretan

Urtzi Vera

Ainhoa Prat nutrizionistak “Gure seme-alabei elikagai ekologikoak emateko arrazoiak” hitzaldia eskainiko du martxoaren 26an -ostirala-. Antolatzaileek nabarmendu dute gero eta ikerketa gehiagok lotzen dutela elikadura gaixotasunekin zein bestelako arazoekin. Horregatik, “bizitzako lehenengo hilabete eta urteetan funtsezko gaia da”.

Ainhoa Prat adituaren azalpenak

ez ezik, Errilurrek eta Oleta Baserriak argituko dute “non lortu eskualdean garaikoak, osasuntsuak, elikagarriak eta eskuragarriak diren jakiak prezio justu batean”.

Hitzaldian parte hartzeko interesa duenak aldez aurretik eman beharko du izena, guztiz doan. Horretarako hiru bide daude: www.errilur.info/webgunea, info.oletabaserria7@gmail.com posta elektronikoa eta 688 78 07 01 telefono zenbakia, Whatsapp mezua bidaltzeko

03.25 Osteguna
19:00 OROZKO
INMA ROIZEKIN SOLASALDIA
Historia egin duten emakumeen inguruko solasaldia antolatu dute Donibane Aretoa

03.25 Osteguna
19:00 AUDIO
GAZTEOK ZUEKIN: EUSKAL PRESOAK ETXERA
Jose Angel Aramendik eta Oihana Garmendiak Alaitz Aramendiren espainaratzea eta EPPKko kideen egoera izango dute hizpide
Gure Aukera Elkartea

03.29 Astelehena
16:45-20:00 AMURRIO
ODOLA EMATEKO AUKERA
Mendiko kalea

INFO +
aiaraldea.eus

Aiaraldeko gertaerak mugikorrean jaso nahi?

HARPIDETU GURE KANALETARA!

Jaso Whatsappean eguneko edukiak,
688 848 152 zenbakira
AIARALDEA GAUR
mezua bidalita!

Batu Telegramera
t.me/aiaraldea
esteka bidez!

INFO+ www.aiaraldea.eus

Kartelera

AMURRIO
ANTZOKIA

Entre
nosotras
MARTXOAK 27

LARUNBATA
(3 euro)

18:30

LAUDIOALDE
ARETOA

Entre
nosotras
MARTXOAK 27

LARUNBATA
(3 euro)

18:30

AMURRIO
ANTZOKIA

Dardara
MARTXOAK 28, 29
IGANDEA ETA ASTELEHENA
(3,5/4,5 euro)

19:00

DONIBANE
ARETOA

Las mil y una
MARTXOAK 28

IGANDEA

19:00

argazki erreportajea

11.820 kilometro osatu zituzten iragan pertsonak baino gehiagok hartu zuten parte martxoaren 14an Laudion euskararen alde, ekimenean, eta balorazio positiboa egin dute Laudio Ikastolak antolatutako erronkan. 1.500 antolatzaileek.

10.000 kilometroko erronka aise gaindituta, ekainera begira jarri da Araba Euskaraz

Testua **Txabi Alvarado Bañares**

Arrakastatsua izan zen Laudio Ikastolak martxoaren 14ean eginitako '10.000 kilometro baietz!' erronka. 1.500 pertsonak hartu dute parte euskararen aldeko egitasmoan, Zumalakarregi etorbideko punta batetik bestera 11.280 kilometro eginda guztira.

Goizeko bederatzietan abiatu zuten ekimena. Egun euritsua atera zen arren, goizeko lehen ordutik dozenaka lagun batu ziren erronkara. 10:30ean egin zuten hasiera ekitaldia. Laudio hainbat alderdi politiko zein elkarreetako ordezkariak bertaratu ziren, egitasmoari babesa helarazteko.

Hala ere, jende gehiena eguerdian batu zen erronkara. Ehunka lagun batu ziren 12:00ak aldera, kalean gora eta behera.

Ekainera begira

Antolatzaileek oso positiboki baloratu dute ekimenak izandako harrera. "Oso pozik gaude. Erronka berria zen eta ez genekien nola aterako zen. Baina oso ondo aterada", adierazi zuen Aiar Murgak, Laudio Ikastolako lehendakaria, ekimena amaitu ostean. Antzeko iritzia plazaratu zuen Jon Bengoetxeak, ikastolako zuzendariak: "Herria ikustea ume, gazte zein adineko jende beteta, egin duen eguraldia kontuan hartuta, nik uste dut txalotzekoa dela".

Erronka aise beteta, ekainera begira jarri dira ikastolako kideak, orduan egingo baitute Araba Euskaraz dinamikaren jai nagusia. "Bi ekimen indartsu aurreikusi ditugu aurtengo Araba Euskarazean", azaldu zuen Bengoetxeak, "bat hau izan da, eta bestea ekainaren 20an egingo duguna izango da".

Hala ere, tartean beste ekintza batzuk ere egingo dituzte, aurreratu dutenez: "Abestiaren aurkezpena egingo dugu hurrengo hila-betea. Hilean behin behintzat gauza bat egiteko asmoa dugu, eta ekainaren 20ko egitaraua prestatzen ere hasi beharko gara". Erronka, beraz, hasi baino ez da egin.

1.500 LAGUN

1.500 lagun inguruk hartu zuten parte euskararen aldeko erronkan, guztira 11.280 kilometro osatuta.

argazki erreportajea

EKAINERA BEGIRA

Erronka beteta, ekainaren 20ra begira jarri dira
Laudio Ikastolako kideak, orduan egingo baitute
Araba Euskaraz dinamikaren jai nagusia.

kultura

“Mezu eta gogoetak plazaratzeko bozgoragailu bat da musika”

IKER ARANA (Urduña, 1991) KASERNA PROIEKTUKO KIDEA DA. LEHEN DISKOA PLAZARATU BERRI DU TALDEAK: *GELDITU DA DENBORA*.

Testua **Txabi Alvarado Bañares**

Mr. Pongo taldearen errautsetatik sortutako proiektua da Kaserna. Zer deberdintasun dago bi egitasmoen artean?

Mr. Pongo taldeko kide batzuk proiektua uztea erabaki zuten, beste lehentasun edo betebeharrak zituztelako. Taldekide berriak batu ziren orduan: Mikel saxofoiaren eta Urtzi baxua jotzen. Markelek teklatura albo batera uztea erabaki zuen ahotsean zentratzeko, eta orduan Beñat sartu zen instrumentu hori jotzera.

Taldekide aldaketa horrek ekarri zuen aldaketa musika estiloan. Bakoitzak bere erreferentziak ditu eta nahasketa hau sortu da, zeinetan eroso sentitzen ginen. Izenari dagokionez, 'Mr. Pongo' markatik aldendu nahi genuen. Ska talde bezala sortu zen taldea, eta izena zein irudia estilo horretara lotuak zeuden, eta gure abesti berriak ez zetozen izen horrekin bat. Taldearen izena ere ez genuen oso gogoko, horregatik erabaki genuen aldatzea.

Funka eta hip hopa uztartzen dituzue abestietan. Modu kontzientean egindako hautua izan da edo taldearen ibilbideak eraman zaituzte horra?

Letra 'rapetuagoak' egitea bai, hautu kontzientea izan zen. Nik, pertsonalki, oso gogoko ditut Rage Against The Machine bezalako taldeak, eta beste kide batzuk ere maite dute rapa eta oso gertu daude Euskal Herriko hip hop mugimendutik. Kimo, gure Dja, Gorka Suaiaarekin aritu zengurekin hasi aurretik.

Baina musika izan da bere bidea egin duena. Taldekideon eraginei jarraituta sortu da musika estilo hau. Guk ez dugu funk bezala aurkezten, baina baliteke kutsu hori izatea. Nahiago dugu 'rap' edo 'rock' etiketa jartzea, 'funk'-arena baino.

Letrek ere pisu handia dute zuen musikan, abestietan sumatu daitekeenez.

Bai, dudarik gabe. Uste dut taldekide guztien iritzia berdina dela alor honetan: letrak direla proiektu honen alderik aipagarriena. Alde hori zaintzen saiatzen gara. Musika bozgoragailu bat da guretzat, eta gure mezu eta gogoetak plazaratzeko baliatzen ditugu letrak.

Hitzen sorkuntzan Markel da pisu gehien hartzen duen kidea. Normalean berak proposatzen ditu gaiak, eta guztion artean garatzen ditugu gero.

Konfinamenduan bideo-bilera ugari egin genituen, letrei eta erreferentziei buruz hitz egiteko. Oso prozesu aberasgarria izan zen denontzat, pila ikasi genuen.

Diskoko abesti guztiek ildo bera jorratzen dute: rock-rap doinuak letra aldarrikatzaileekin eta erreferentzia askorekin. Hari logiko bat jarraitzen saiatu gara: abestien ordena, irudia, gaien hautaketa... elementu guztiek hari bera jorratzen dute, diskoekin aspaldi egiten zen bezala. Buelta nahikotxo eman dizkiogu kontu horri.

“Diskoko abesti guztiek ildo bera jorratzen dute: rock-rap doinuak letra aldarrikatzaileekin eta erreferentzia askorekin”

Nahiko urte arraroan sortu duzue proiektua, pandemia baten erdian. Zer nolako eragina izan du horrek proiektuaren garapenean?

Abestiak pandemia aurretik sortu genituen, egiturak behintzat. Baina grabatu nahi genituen, eta ez genuen pauso hori ematen. Azkenean David Nanciaresekin jarri ginen harremanetan. Berak esan zigun PILT taldeko Aitor Abio zela pertsona egokiagoa lan hau ekoizteko eta elkar ezagutu genuen Gaua estudioan.

Aurrekoizpena pandemia erdian egin genuen. Lan handia egin genuen etxean konfinatuta: bakoitza bere burua grabatzen, gure artean abestiak partekatzen, bideo-deiak egiten letra eta abestiei buruz hitz egiteko... Aipatzekoa da ikuspegi logistikotik egin genuen lana, ederra bezain zaila izan zen.

Eskerrak eman nahiko genizueke zuei, elkarriketa egiteagatik. Bestalde, eskerrak eman nahiko genieke Aitor Abiori eta Gaua estudioko gainontzeko kideei, David Nanciaresi, Mirene Gozalezi (azalaren diseinua egiteagatik), Gatom abeslariari eta Taupaka elkarteari, besteak beste; funtsean, egunerokoan proiektua aurrera ateratzen laguntzen gaituzten guztiei.

ASIER MARTINEZ

STREAMERRA

‘Youtuberrak’ Andorran

Azken asteotan asko hitz egin da Andorrara zerga gutxiago ordaintzeko ihes egindako "youtuber" batzuei buruz. Oso polemikoa bihurtu da, horri buruz iritzia ematen duen jendearen pentsamendu politiko eta ekonomiko desberdinak ikusten uzten digulako. Askori ondo iruditzen zaie, zergak gehiegizkoak direlako eta nork bere buruaren eta hurbilekoen alde egin behar duelako. Bestetik, gaizki iruditzen zaion jendea dugu, zergak "saihesteko" modu itsusia delako eta gauzak eskaini dizkien herrialdeari ez laguntzea dakarrelako.

Modu orokorrean hitz egiten badugu, argi dago gaizki dagoela. Jende asko saiatzen da gaiari buelta asko ematen, aitzakiak bilatzen edo apaintzen. Baina zure oinarritzko beharrian batzuk zergen bidez bete dituen gizarte bati laguntzeari uztea erabakitzen baduzu, esan liteke, legezkoa izan arren, ez dela oso etikoa edo morala. Esan dudan bezala, horren aurrean duzun ikuspuntua ekonomia edo politika ikusteko moduaren arabera da. Baina uste dut benetan interesgarria dena ez dela ongi ala gaizki dagoen zehaztea, aberats berri hauek diru gehiago biltzeko ihes egitera bultzatzen dituzten arrazoiak aztertzea baizik.

Hasiera batean, eta zintzoki hitz eginda, zikoizkeria da arrazoi nagusia. Ez zaio buelta gehiago eman behar: dirua dena den mundu batean bizi gara, eta zure lanaren fruitu asko nola desagertzen diren ikustea mingarria izan daiteke, batez ere, diru hori nora doan babes-ten ez baduzu. Baina hori da arrazoi bakarra?

Oso eduki handiko sortzaileez ari bagara, seguru asko bai. Rubius edo Willirexenak dira kasurik sonatuenak, baina ez dira bakarrak. Hain goian zaudenean eta hainbeste diru irabazten duzunean, alde egin ala ez, bizitza ekonomikoki konponduta izaten jarraitzen duzu. Baina badira diru asko irabazi arren bizitza betirako konpondua izateko haina ez dutenak ere. Eduki-sortzaile horiek guztiak ere joaten dira Andorrara, zergen arteko aldeak bizitza osorako erretiratzea ekar baitezake, psikologikoki oso zorrotza den lanbide batean, ezegonkortasun handiarekin eta lan-iraupen oso mugatuarekin. Kasu horietan erraza da motibazioa ulertzea. Zuk, 5-6 urtetan, 300 mila euro irabazi beharrean, ia bikoitza irabaziko duzu. Pentsatzeko da.

Nik ez nuke inoiz horrelakorik justifikatuko, baina uler dezaket. Eduki-sortzaile horiek, oro har, bat-bateko arrakasta izan duten klase ertaineko familietatik datozen gazteak dira eta, zoritxarrez, gure gizarteak pentsamendu oso indibidualista batera jotzen du, non norberaren ongizatea beste edozeren gainera dagoen.

Garrantzitsua da, halaber, beste xehetasun txiki bat kontuan hartzea: komunikabide gehienak saiatu dira gai honen inguruan odola egiten. Aspalditik dagoen gaia da. Enpresek, futbolariak, artistak eta antzekoek beti bilatu dute zerga gutxiago ordaintzea eta dirua aurrezte, zerga txikiagoak dituzten herrialdeetara joanda edo ingeniartza fiskal konplexua eginez. Zergatik izan du bat-batean horrenbeste oihartzun hain hedatua dagoen kontu honek? Esango nuke arrazoi nagusia gaiak erakarri ditzakeen ikustaldi eta diru kopurua dela; baina, bide batez, lehiakide handiak deabrutzeko aprobetxatzen dutela uste dut. Komunikabide tradizionalak badakite ikusle gazteak erakartzeko duten gaitasuna oso mugatua dela, eta komenigarria izan daiteke eduki-sortzaile horien irudi txarra ematea.

Zoritxarrez, ematen duena baino gai konplexu eta sakonagoa da, eta jende gehienak oso azaletik tratatzen du eta bi buelta eman gabe epaitzera ausartzen da, zentzu batean edo beste. Egia esan, gobernuak jokabide horiek onartzen dituzten bitartean, existitzen jarraituko dute. Azken finea, zure lana eta diru-sarrerak online badira, zer axola du Madrilan, Andorran edo ipar polon egoteak?

Maskararen azpiko karmina, Bilbotik paseatu bitartean entzuteko kontakizuna sortu du Piszifaktoria

“Errealitate areagotutako esperientzia bat” eskaintzen du audiogidak. **Piszifaktoria**

Testua

Txabi Alvarado Bañares

Errealitate “areagotua”

Maskararen azpiko karmina kontakizuna plazaratu dute Piszifaktoria taldeko kideek, Loral dia 2021 jaialdiaren barruan. Ezohiko sorkuntza lana da, audio-gida formatuan plazaratu baitute, Bilbotik paseatu bitartean entzuteko. Mikel Ayllon ardura-tu da gidoia sortzeaz, Igor Arzua-ga soinu banda konposatzeaz eta Irati Agirreazkuenaga soinu-giroa osatzeaz.

Ayllon eta Agirreazkuenagaren ahotsak entzungo ditu entzuleak narrazioan zehar. Jaialdiaren webgunean dago audiogida, mugikorrera jaitsi eta entzungailu edo aurikularrekin entzun ahal izateko. Martxoaren 28ra arte egongo da lana eskura.

Arriaga Antzokiko plazatik abiatu eta Isozaki dorreetan amaituko dute ibilaldia entzuleek. “Gidaren argibideei esker, erabiltzailea Bilboko hainbat espaziotan ibiliko da, baina ez du hiria turista baten lekutik ezagutuko”, azaldu dute lanaren egileek, “horren ordez, fikziozko Bilbo batekin eta berarekin batera paseatuko diren pertsonaiekin egingo du topo entzuleak: George Berger, Oteiza, Bilboko etxe-orratzik altuena, gorpu zatiak ibaian, René Magritte, bitxilorez betetako belardiak...”.

Ahotsa, musika eta soinu efektuak izango ditu entzuleak bidelagun eta, modu horretan, unean une bizi duen errealitatearen “bertsio areagotua” jasoko du, Piszifaktoria kideen esanetan.

USHUAIA

Dionisio Aldama, 20
(Geltokiaren aurrean) AMURRIO
Tel. 945 89 08 41

Asteartetik ostiralera: 9:30-19:00(ez dugu eguerdian itxen) Larunbata: 9:00-14:00etara

ILE-APAINDEGI MISTOA · EDERTASUNA · PERFUMERIA · OSAGARRIAK

Indartu zure
begirada
lifting teknika
eta betileen
tindaketarekin

Estilo naturaleko kurbadura

Ushuaia Peluquería & Estética/Perfumería

20 urte zurekin

kultura

“Nire bizitzako etapa bat itxiko dut disko honekin”

HAMAR URTE BAINO GEHIAGO DARAMATZA **JOKIN ARIAS** (Amurrio, 1986) MUSIKARI AMURRIOARRAK ‘PERDIDO ENTRE ILUSIONES’ IZEN ARTISTIKOAREKIN JOTZEN. BIGARREN DISKOA PLAZARATU BERRI DU.

Testua eta argazkia
Txabi Alvarado Bañares

Bigarren diskoa plazaratu berri duzu.

Bai, hori da. Plataforma digitaletan dago eskura, Spotifyn eta Bandacampen. Kopia fisikoak ere aterako ditut laster.

2014an atera zenuen lehen diskoa *Perdido entre ilusiones* bezala. Ordutik hona zenbait abesti solte plazaratu dituzu eta sei urteren ostean plazaratu duzu bigarren lana. Prozesu luzea izan da?

Prozesu geldoagoa izan da, azken lau urteetako. Txarretik onera eginiko bilakaera bat islatu nahi izan dut. *Redención* da diskoaren izena. Minaren amaiera

dakar erredentzioak, gauza txar guztiak hartu eta positibo bilakatzea, gizaki moduan eboluzionatzeko.

Disko honek eboluzio bat dakar aurrekoarekiko?

Bai, alde guztietatik. Musika alaiagoa egin dut orain, eta letrak sakonagoak dira. Sentitzen dudana letra eta abestietan islatzen saiatu naiz, entzulearengan eragiteko.

Bakarlaria zara, baina hainbat musikariren laguntza izan duzu lana osatzeko orduan.

Hala da, bai. Ander Tejerinak pianoa jo du, Asier Ibarluzeak baxua eta Garazi Dorronsorok sarrerako ahotsa. Azken abestian bateria batzuk ere sartu ditut, kanta osatzeko.

Zure letretan beti izan dituzu sentimenduak hizpide, baina disko honetako hitzak sakonagoak direla aipatu duzu. Zergatik?

Gehiago kostatu zait letra hauek osatzea, gehiago sakondu dut, buruari bueltak emanda, benetan sentitzen nuena islatu ahal izateko.

Disko hau amaiera bat da. Utzi egingo diot horren letra tristeak idazteari.

Etap berri bat irekitzera zoaz, beraz?

Proiektua berdina izango da, baina letrak aldatu egingo ditut. Ez dut minetik abestu nahi, ikuspegi positibo batetik baizik.

Duela hamar urte baino gehiago hasi nuen *Perdido entre ilusiones* proiektua. Hainbat fase igaro ditut,

kultura

“Pandemia hasi zenean erabaki nuen orain arteko ibilbidea ixtea”

baina letren gaiak antzekoak izan dira beti. Etapa hori ixtera noa orain.

Disko hau aurkeztu ostean beste kontu batzuk plazaratuko ditut. Gauza asko ditut buruan, positiboagoak, beste ikuspegi batekin. Nire ikuspegia aldatu egin da, eta hori islatu nahi dut nire musikan.

Zertan aldatu da zure ikuspegia? Erabaki artistikoa izan da edo zure bilakaera pertsonalaren parte izan da?

Erabaki pertsonala izan da. Nire pentsamendua eta gauzak ikusteko modua aldatu dut. Horregatik erabaki dut orain arteko bilakaerarekin amaitzea.

Nire hasierako asmoa disko bikoitza ateratzea zen, beste izenburu batekin. *Denboraren ondorioak* izango

zen proiektuaren izenburua. Baina pandemia iritsi zenean konfinamenduak dakarren bakardadeari egin behar izan nion aurre, jende guztiak bezala. Pentsatzen hasi nintzen, gizaki moduan nituen akatsak aztertzen, nire bizitzaren norabidea ikusten...barne-esnatze moduko bat izan zen.

Orduan erabaki zenuen orain arteko ibilbidea ixtea?

Hori da. Orduan erabaki nuen proiektuaren izenburua aldatu eta disko bakarra egitea.

“Proiektua berdina izango da, baina letrak aldatu egingo ditut. Ez dut minetik abestu nahi, ikuspegi positibo batetik baizik. Nire ikuspegia aldatu egin da, eta hori islatu nahi dut nire musikan”

Disko bakarra plazaratu duzu hamar urtean, baina ibilbide oparoa egin duzu.

Bai. Kontzertu ugari eskaini ditut eta toki askotan egon naiz. Nire bizitzan egin dudana onena izan dela uste dut. Pertsona gisa hazteko ere balio izan dit. Lotsati izan arren, musikak aukera eman dit harago joan eta nire burua gehiago irekitzeko. Teknikoki sakontzeko ere balio izan dit, gitarra jotzeko orduan. Etengabeko bilakaera da.

Nolakoa izango da orain irekitzera zoazen etapa berria?

Sortzaile gisa, etapa landuagoa izatea espero dut, erritmo handiagokoa. Orain arte ikasitako gauza guztiak praktikan jarri nahi ditut, baina bakarlari gisa betiere.

Diskoa fisikoki argitaratu nahi dut eta, aukera dagoe-nean, kontzertuak egiten hasi, lana aurkezteko. Horrez gain, abestiak ateratzen jarraitu nahiko nuke, gelditu gabe. Hori da egiten dakidana.

kirola

“
10
bali
E
men
ditu

ZIGOR EGIA SUANCES (AMURRIO, 1975) EUSKAL MENDIZALE FEDERAZIOKO LEHENDAKARI BERRIA DA. BIZITZA OSOA DARAMA MENDIARI LOTUTA, MENDI GIDARI IZATEKO IKASKETAK BUKATZEN ARI DA, ETA 37.000 BAZKIDEEK OSATZEN DUTEN FEDERAZIO BAT ZUZENTZEARI EKINGO DIO ORAIN.

Testua eta argazkia
Aimar Gutierrez Bidarte

Nola animatu zineten Euskal Mendizale Federazioko zuzendaritzarako hautagaitza aurkeztera?

Hiru urte eman ditut Bizkaiko Federazioan mendiko segurtasuneko arduradun bezala, eta Bizkaiko Federazio-ko zenbait kideren artean hitz egiten sortu zen ideia. Bertako kideon iritzi partekatua zen Euskal Mendizale Federazioak ez zuela behar besteko ikusgarritasun eta jardunik.

Pentsa, 37.000 federatuk osatzen dute federazioa eta horrez gain euskaldunon ADNan dago mendizaletasuna, etxe guztietan daude bota pare bat eta motxila bat. Federazioak ez zuen errealitate hori ordezkatzeko, eta horri buelta eman behar zitzaion.

Hori gutxi balitz, Araba Bizkaia eta Gipuzkoako fede-

razioak bakoitza bere aldetik zihoala ikusten genuen, aparteko koordinazio edota helburu komunik gabe.

Testuinguru horretan hasi ginen lanean. Arabako eta Gipuzkoako federazioetako kideekin elkartu ginen gure hausnarketak elkarbanatzeko eta orduan sortu zen Euskal Mendizale Federazioko zuzendaritzara hautagaitza bat aurkeztearen ideia.

Zer duzue Euskal Mendizale Federazioari eskaintzeko?

Lan egiteko gogoak eta iniziatiba. Gure jarduna lan boluntarioa da, ez dugu dirurik kobratzen zuzendaritzako kide izateagatik, baina ilusioa dugu soberan. Mendiari diogun maitasunagatik gaude hemen.

Talde bat osatu zenuten hautagaitza aurkezteko

Bai, talde ederra gainera! Hiru lurraldeetako federazioek babestutako hautagaitza izatea aurrerapauso handia izan

zen, baina horrez gain federazioaren historian lehenengo aldiz, lantalde parekide batek osatuko du zuzendaritza: lau emakume eta lau gizon.

Zortzi kide horietaz gain ekarpena egin nahi izan duten mendizale guztiei zabaldu dizkiegu ateak.

Nortzuk osatzen duzue zuzendaritza talde hori?

Lau emakume eta lau gizon gaude taldean: Araceli Bejarano, Ana Gonzalez, Ainara Aparicio, Mireia Trigueros, Ricardo Hernani, Javi Calvo, Alberto Ruiz de Azua eta ni neu.

Esperientzia handiko mendizaleak guztiak, bakoitza bere alorrean.

Zeintzuk dira datozen lau urteetarako markatu dituzuen erronkak?

Hiru lurraldeetako federazioekin batera soka berdine-

Federazioaren 100. urteurrena batu nahi dugu Euskal Herriko mendizale guztia ordezkatzeko en espazio bat asmatzeko”

**“Historian
lehenengo aldiz
zuzendaritza
parekide bat
izango du euskal
mendizale
federazioak”**

tik aurrera egitea da helburu nagusietako bat. Mendizale-letasuna Euskal Herrian oso errotuta dagoen jarduna da eta federazioak ez die soilik federatutako pertsoneri erantzun behar, baita mendi klubetan dauden kideei edota mendira doazen herritar guztiei ere.

Beste erronketako bat *Pyrenaica* aldizkaria eta Euskal Herriko mendi tontorretako postontziak Gizateriaren Ondare Immaterial izendatzea litzake.

Pyrenaica 1926tik argitaratzen den aldizkaria da, ziu-rrerik Europan gehien irakurtzen den mendi-aldizkaria, kioskoetan saltzeaz gain federazioko kide guztiei etxera iristen baitzaie. Mendietako postontziak euskal mendizaleek asmatutako ekimena da. Oso positibo izango litzake Eusko Jaurlaritzak euskal mendizale-letasunari hain lotuak dauden bi elementu horien balioa aitortzea.

Euskal Mendizale Federazioak 100 urte beteko ditu.

Bai, 2024an mende bat igaroko da Euskal Herriko mendizale federazioa sortu zenetik, behar bezala ospatu nahi dugu eta erronka potoloak ezarri dizkiogu urteurrenari.

Nafarroako federazioarekin batera ospatzeko lanetan ari gara. Finean estamentu beretik jaio ginen bi federazio gara, bion urteurrena da. Azken urteetan ez da harremanik egon bi federazioen artean, baina gure helburua argia da: Nafarroara hurbildu eta harremanak estutu.

Gainera, 100. urteurrenaren aitzakia baliatu nahi dugu zerbait berria asmatzeko: Autonomien muga administratiboak gainditu, eta Euskal Herriko mendizaleak ordezkatzeko dituen konfederazioa artikulatzeko.

**“UIAAn euskal
federazioak
ahots propioa
izan dezan
borrokatuko
dugu,
gainerako
estatuen pare”**

Nola antolatuko zarete?

Batzordea antolatzea da gure helburua. Batzorde desberdinak sortuko ditugu interesa duen mendizale orok parte hartu dezan. Besteak beste, hauek dira orain arte zehaztu ditugunak: Emakume batzordea, segurtasun eta formakuntza batzordea, gazte batzordea, 100. urteurrena antolatzeko batzordea edota kirol-egokituko batzordea.

Eliteko kirolariak eta gure selekzioak ere batzordea ordezkatuak izango dira, eta horretarako eskalada, mendi-eski eta mendilasterketa batzordeak ere sortuko ditugu.

Hauek bakarrik ez; beste hainbat alorri ere eman nahi diegu garrantzia.

Nazioartean proiektuorik izango du federazioak?

Euskal Federazioak, duela urte batzuk, Kataluniako Federazioarekin batera, UIAAn ordezkaritza izatea lortu zuen. Nazioarteko mendi federazioen batasuna da, eta Genevan (Suitza) du egoitza. Ordezkaritza izan arren, ez dugu boto eskubiderik, ez baikaude herrialde gisa aitortuak.

Azken urteetan ez dugu ordezkaritzarik bidali bertara, baina zuzendaritza berriaren erronka bertan parte hartzea izango da, eta gainerako estatuek bezala, boto eskubidea lortzea. FEDMERi gure asmoen berri eman diogu eta ados daudela baieztatu digute.

Zer du federazioak euskal mendizale-letasunari eskaintzeko?

Euskal herritarron izaeran oso errotuta dagoen zerbait da mendizale-letasuna. Ez dut esango, inondik inora, mendizale-letasuna guk asmatu genuenik, baina badugu mendia ulertzeko modu berezi bat. Oso kulturala da.

Mendian aitzindariak izan gara euskaldunak, alor askotan: 1926an lehenengo eskalada bidea ireki zuen Angel Sopenak Fraileburun; Karakoramera, Himalayara edota munduko beste hamaika txokotara egindako lehenengo espedizioak euskal espedizioak izan ziren...

Hori gutxi balitz, geroz eta jende gehiago ari da mendira joaten. Akaso pandemiagatik, akaso ohartu direlako San Mames baino entretenigarriagoa dela. Mendia gure herriaren parte da, eta federazioak horri erantzun behar dio.

argazki erreportajea

Aiara Bira kadete mailako txirrindularitza gaztek osatzen dute lasterketako tropela. Bi lasterketaren XXXI. edizioa ari dira jokatzeko jardunaldi falta dira birari amaiera emateko eta eskualdeko errepideetan. Aurtengoan 180 norgehiagoka estua dago.

Txirrindularitzaren etorkizuna Aiaraldeko errepideetan lehian

Testua **Aimar Gutierrez Bidarte**

Bide erdia gainditu du Aiarako Biraren XXXI. edizioak. Iragan martxoaren 20an kadete mailako lasterketaren 3. jardunaldia jokatu zen Artziniegako errepideetan, eta beste bi zita baino ez dira geratzen zirkuituari amaiera emateko.

Edizio berezia ari da izaten aurtengoa. Izan ere, Espainiako Txirrindularitza Federazioko txapelketa egutegi ofizialean dago lasterketa. Hori dela eta, Euskal Herriko ohiko txirrindulari taldeez gain, Espainiako Estatutko zenbait klub ere ere etorri dira biran parte hartzera. Guztira, kadete mai-

lako 180 gaztek osatzen dute tropela, tartean eskualdeko kirolari gazteak, Aiara Txirrindulari Elkarteko malilota soinean dutela.

Martxoaren 13an hasi zen Aiara Bira Laudion. Lehenengo jardunaldian txirrindulariek 7 kilometroko zirkuituari sei bira eman ostean *esprintean* erabaki zen emaitza. Alberto Galindo LOGOSTEAM taldeko kirolaria izan zen azkarrena, atzetik Ivan Polo taldekidea zuela. Hirugarren postua Manel Marmolentzat izan zen.

Martxoaren 14an Okondotik abiatu zen tropela, eta 47 kilometroko ibilbidea osatu zuen Aiara-ko herrietan barrena. Ivan Polok

irabazi zuen lasterketa eta sailkapen nagusian buru jarri zen.

Artziniegako jardunaldiak LOGOSTEAM taldearen nagusitasuna baieztatu zuen berriro, talde horretako kidea den Alberto Galindo igo baitzen podiumeko lehen postura, eta taldekako sailkapenean ere buru dira.

Lehia estua aurretik

Bi jardunaldi geratzen dira birari amaiera emateko, eta dena dago erabakitzeke Arespalditza eta Amurrioko helmugetan. Txirrindularien arteko denbora tarte oso estua da eta eskualdeko kirolariak podiumera igotzeko aukerak dauzkate oraindik. Asteburu erabakigarria dator.

BOLUNTARIOEN EKARPENA

Aiara Biran 100 lagunetik gora ari dira, lasterketa bakoitzean, antolakuntza lanetan ekarpen boluntarioa egiten.

argazki erreportajea

JON UNZAGARI OMENALDIA

Jon Unzaga txirrindulari profesional ohia omendu zuten Aiara Biraren lehenengo jardunaldian. Unzaga txirrindulari profesionala izan zen 1987tik 1996ra bitartean. Kirolaren urrezko aroa bizi izan zuen Kas, Seur, Clas-Cajastur edota Mapei taldeetan, eta, bestetik beste, Miguel Indurain edo Tony Rominger kirolariek aritu zen errepidean.

AGROLAUDIO
ANIMALIA ETA LANDAREENTZAKO BEHARREZKO GUZTIA

Arza poligonoa, LAUDIO
683 268 853 edo 722 340 307 etxera eramateko zerbitzua
946 722 201 Dendera jasotzeko telefonoa
www.agrolaudio.com

ORTU ETA LORATEGIRAKO BEHAR DUZUN GUZTIA

kirola

TRAILA

Amurrio Trail Taldeak jaso du Urrezko Guk Saria

Trail taldeko kide ugari igo ziren Amurrio Antzokiko oholtzara. Aiaraldea.eus

Testua

Txabi Alvarado Bañares

Martxoaren 13an ospatu zen Urrezko Guk Saria emateko gala Amurrio Antzokian. Amurrio Trail Taldeko kideek jaso zuten aitortza, azken urteetan antolatutako kirol-jarduera zein elkartasun ekimenengatik.

Bideo baten bidez azaldu zituzten trail taldearen

ibilbidea eta jarduna. Txerra Molinuevo igo zen oholtzara jarraian. Eskerrak eman ziekien alkateak trail taldeko kideei, "Amurrioko bizilagun guztien izenean", pandemian zehar sortu eta garatutako elkartasun sareagatik.

Aurten jaiak baldin badaude, eurekin batera pregoia irakurtzea proposatu zioten trail taldeko kideek txirrindularitza elkarteari.

HOCKEYA

Gari Hernando eta Urko Ruiz 16 urtez azpiko Euskal Selekzioarekin arituko dira

Ganbegi 6-2 taldeko kideak dira Hernando eta Ruiz. **Hector Borge.**

Testua

Hector Borge

Ganbegiko jokalariek Terrassara joango dira asteazkenean 16 urtez azpiko Euskal Selekzioarekin Espainiako Kadeteen Selekzio Txapelketan parte hartzeko.

Urko Ruizentzat hau da bere bigarren partaidetza Selekzioarekin. 2018/2019 denboraldian bosgarren postua

lortu zuen, 5 partidatan 2 gol sartuta. Gari Hernandok, aldiz, Selekzioarekin debuta egingo du 2020/21 denboraldian.

16 urtez azpiko Euskal Selekzioak Galizia, Valentzia eta Kataluniaren aurka neurtuko ditu indarrak A multzoan, larunbatean jokatuko diren finalerdietarako txartela bilatzeko, igandeko final handian jarritako helburuarekin.

ARTZIKIROLA

Artzikirola nazioarteko kirol eta hezkuntza kongresuetan izan dute hizpide azken hilabeteetan

Hainbat diziplinako ezaugarriak uztartzen ditu Artzikirolak. Aiaraldea.eus

Testua

Aitor Aspuru Saez

Pandemiak bide asko itxi dizkio kirolari, baina bada kirol bat larrialdi egoera baliatu izan duena oztopo gehiago ekiditeko, eta hori Artzikirola izan da. Ramon Reyk sortutako jokoak jakin-mina eragin du, bereziki, heziketa fisikoko irakasleen artean.

Hitzaldi sortaren abiapuntua Madrilen izandako kongresua izan zen, eta horren ostean etorri ziren parte hartzeak Guatemalan, El Salvadorren, Txilen, Kolonbian, Mexikon, Argentinan, Perun eta Ekuadorren.

Hitzordu horietan bideo-dei bidez ehunka ikus-entzule izan ditu artziniegarrak, gehienak irakasleak. Joko eta Kirol alternatibo iburuzko Munduko I. Kongresua nabarmendu du Reyk.

Elkarlanean

Artziniegarrak harreman sendoa garatu du zenbait erakunderekin ibilbide horretan

Ramon Rey Artzikirolaren asmatzaileak nazioarteko kongresu ugaritan parte hartu du azken hilabeteetan: Argentinan, Kolonbian, Txilen edota Mexikon

eta, esaterako, Argentina, Mexiko eta Kolonbiako unibertsitateekin trebakuntza saioak prestatu ditu irakasleentzat.

Horrez gain, Espainiako Estatu-ko unibertsitate batekin ere elkar-lana abiatzeaz zorian dago, baina momentuz ez du argitu nahi zeinekin: "Dena prest egon arte nahiago dut ezer ez aurreratzea".

Atsedetik ez

Azken hilabeteetan Hego Amerikeako zenbait irratitan ere eskaini ditu elkarrizketak, baina Reyren egitaraua ez da amaitu. Martxoan hitzaldiak emango ditu Mexikon eta Argentinan eta etorkizunean ekitaldi gehiago izango ditu.

Artzikirolaren sortzaileak azpimarratu du joko honek sekulako harrera izan duela, eta uste du bere zabalpena ez dela etengo. Esaterako, pasa den asteburuan Mexikoko irakasleek osatutako elkarte bat berarekin jarri zen harremanetan eta, aurrekoan, Peruko beste elkarte bat.

herriko plaza

Iraia
Zorionak Iraia!!! Disfrutatu zure eguna familia eta lagunekin, asko maite zaitugu! Besarkada eta muxu erraldoi bat

Familia

Izei
8 urte jada! Etxeko ttikia handitzen ari zaigula! Konturatu orduko, bizarra! Aunitz urtez txapeldun! Maite zaitugu

Zure familia

Iraia
Zorionak Iraia! Disfrutatu familia eta lagunekin. Asko maite zaitugu!

Etxekoak

BIDALI ZURE ZORION AGURRA!

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aiaraldea.eus helbidera eta Aiaraldea.eus atarian plazaratuko dugu. Apirilaren 14ean argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

ERRAZA

	7	5				8		9
6		3		8	9		1	5
	8		3	5	2	6		7
7	5			9	3		2	6
4		2			8		5	3
3		6	5	2	4		9	
	2	9		6		3	7	4
		7		4				
5			2		7			1

ZAILA

	5	7				8		6
4					8	9	5	2
			3	9		7		
8	4	5						9
	6				9			
			5					
6				7	3		8	
	7		9	5	2			
	2	3	8					

DENBORAPASEN SOLUZIOAK

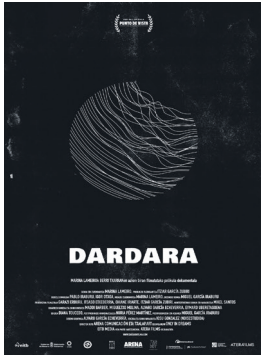
Sudoku, hitz-gurutzatu eta hitz gezidunen soluzioak webgunean ikusgai: <http://www.aiaraldea.eus/users/denborapasak>

Zozketak

Jose Manuel Toscanoren idazlearen *Una deuda inesperada* liburua

Parte hartzeko sartu www.aiaraldea.eus atarian
Zozketaren data: martxoaren 26an, 12:00etan.

Dardara dokumentala Amurrio Antzokian ikusteko sarrera bikoitza

Parte hartzeko sartu www.aiaraldea.eus atarian
Zozketaren data: martxoaren 25ean, 12:00etan.

IRAKURKETA GUNEA

BESARKADA

Idazleak: Uxue Alberdi
Ilustrazioak: Maite Gurrutxaga
Argitaletxea: Elkar

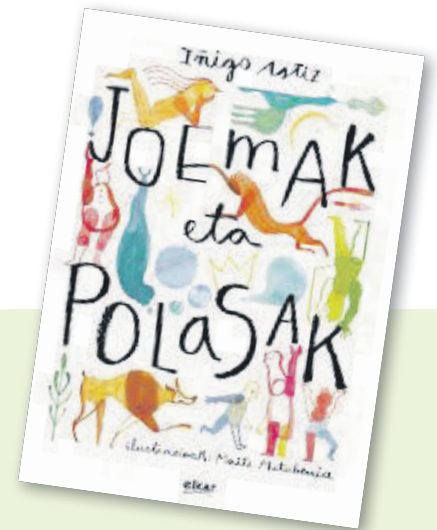
Idazleak poesia eta artearen bitartez besarkada bat sortu nahi izan du album ilustratu honetan. Besarkada bat ematen digu ipuinarekin, besarkaden lotu eta askatze hori bilatzen du.

JOEMAK ETA POLASAK

Idazlea: Iñigo Astiz Martinez
Ilustrazioak: Maite Mutuberria
Argitaletxea: Elkar

Poemez osatutako ipuina da, hitz jokoz, ilustrazio sortzaile eta jostariz osatua dago liburua. Ondo pasatzeko eta poesiaren munduan sartzeko aukera ematen duen ipuina da. Jolastuz irakurtzeko.

JOLAS GUNEA

EKOOGUNEA

LEKUA: Donosti (Gipuzkoa)

AZALPENA:

Familian egiteko plan polita da Ekogunea parkea ezagutzea. Bi gune ditu, bata barrualdean, 0-11 urte bitarteko haurren garapenera doitutako parke bat du, elementu naturalez osatua. Bigarrena, aldiz, kanpoldean kokatzen da, baratzeak, natura... uztartzen ditu gozamenerako. Hainbat tailer egiten dituzte baita ere, beraz, ekintza ezberdinak egitera joan gaitezke. Kontzientziazioetik ekintzetara igarotzeko bidea da, haien hitzetan. Ekogunearen helburua. COVID-19a dela eta espazio batzuk ez daude erabilgarri, beraz, joan aurretik kontsultatu.

UDABERRIAN ZER?

Udaberrian sartu garen honetan, urtaroa lantzeko hainbat ekintza egin daitezke:

- Haziak landatu
- Loreak jaso eta hauek erabilia gainazal bat margotu eta arte lanak egin.
- Mandala handiak egin lore eta belarrekin
- Barraskiloak garai hauetan ateratzen dira, hauek behatzea eta ezagutzea ekintza interesgarria da.
- Lehioetan koloretako zelofana jarri eta eguzkiaren argi zein itzalekin jolastu.
- Eskoletan edo etxean, udaberri mahaia jarri daiteke, udaberriko elementu ezberdinekin, hauekin jolastu eta esperimentatzeko.

Udaberriaz gozatu, kalean ezin bada etxean egin daitezke ekintzak. Haurrek udaberria ulertzeko eta hark ematen digunaz gozatzeko aukera izango dute.

KOKORIKO

HEZKUNTZA FAKTORIA

Haur hizkera

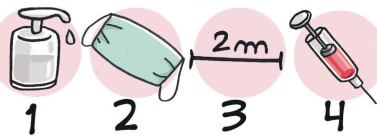
Poesiaren eguna izan da aste honetan, poemetan hitzak ondo aukeratuak dira, baliabide literarioak mimoz bilatu egiten dira eta esaldiak emozioak sortzeko konposatuak daude. Erabiltzen ditugun hitzak garrantzi handia izaten dute, poesian hitzek emozioak sortzeko erabiltzen diren bezala, beste norbaitekin gaudenean hitzak komunikatzeko erabili egiten ditugu.

Haurrek, hizkera propioa dute, ez dute hizkera jaio eta berehala bereganatzen, prozesu konplexua da. Haiekin gaudenean beraz, beren hizkerara moldatu behar gara. Honek ez du esan nahi, oso txikiak direnean onomatopeiekin hitz egin behar dugunik, edo askotan egiten den moduan, tonu altuarekin hitz egin.

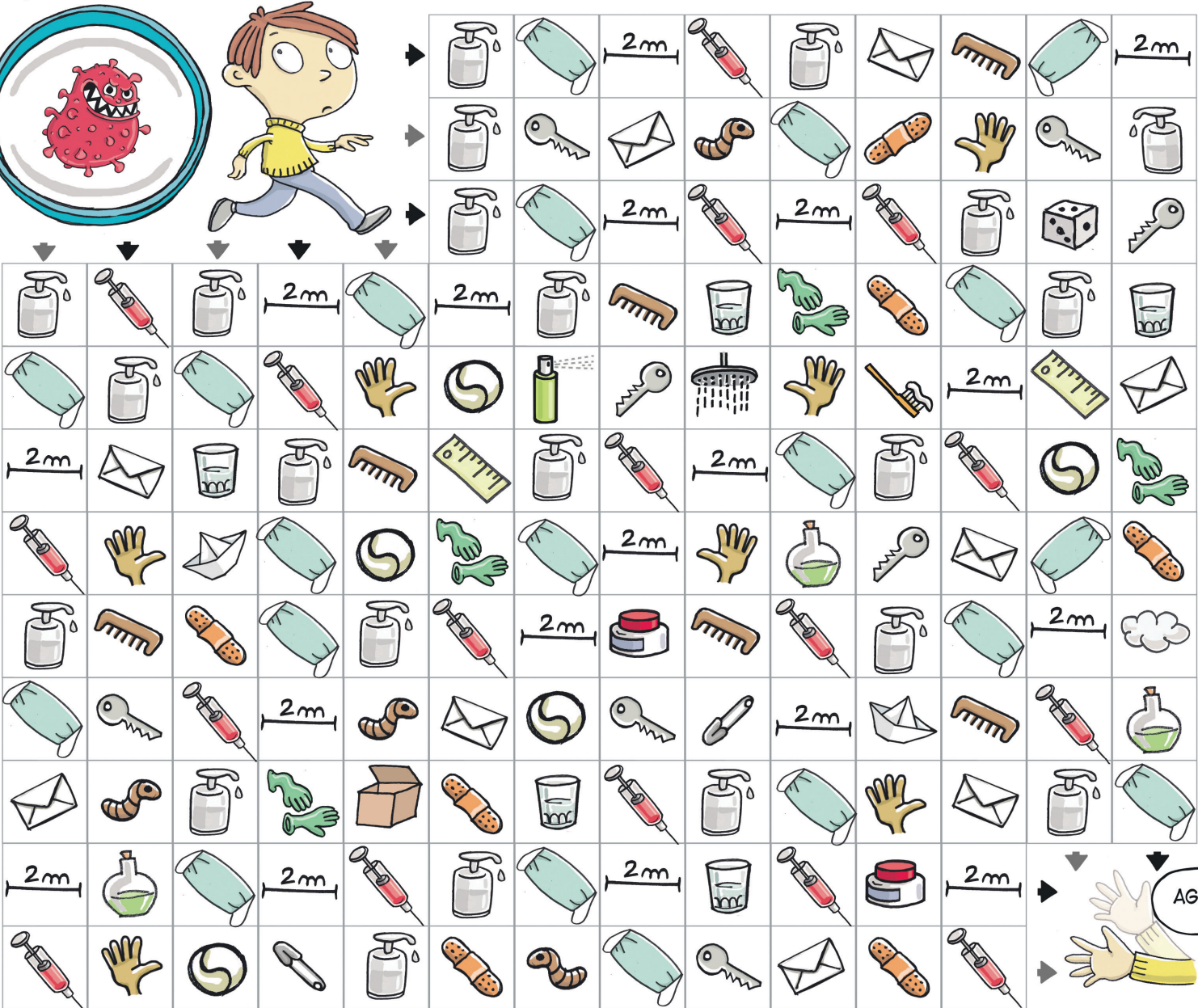
Hori bai, aurrean dugun pertsonaren hizkuntza gaitasuna behatzean datza gakoa, ikusi, entzun eta norbere hizkuntza jarria horretara moldatu. Haur oso txikiekin ziurrenik hitz solteekin komunikatu beharko gara eta hitzei baino gehiago adierazteko moduari eman beharko zaio garrantzia. Haur hori garatzen doan bitartean, esaldiak osatzen joan ahalko gara, hasieran sinpleak eta geroz eta konplexuagoak.

Aurrekoan Berria egunkarian, Andoni Egañari irakurri nion euskara bilduaren kontzeptua, hark esaten zuen euskara bildua "belarriak tente-tente eginda batean eta bestean ibili, begiak zabal-zabal eginda lehengo eta oraingo irakurri eta hiztun bakoitzak sortzen duen hori" dela euskara bildua. Erabili dezagun beraz euskara bildua, haurrekin gaudenean, belarriak tente eta begiak zabalik aurrean dugun horrekin komunikatzeko.

Labirintoa

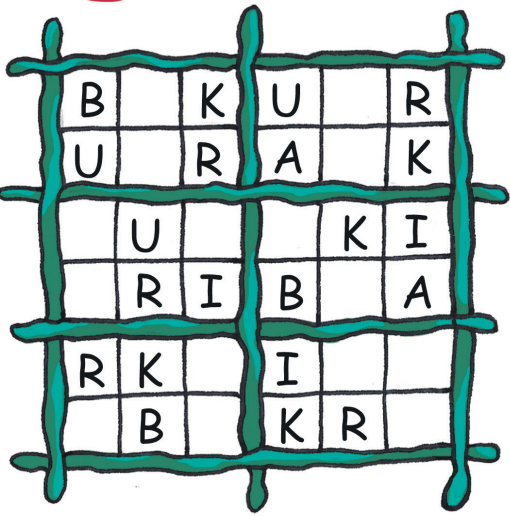

Lagundu Pelloziriri zomorro lotsagabe horri ihes egiten. Honokoak dira jarraitu beharreko pausoak: 1 eskuak garbitu, 2 maskara erabili, distantzia errespetatu, txertoa jarri. Gogoratu pausoen segida errespetatu egin behar dela eta laukiak banan-banan aurreratu behar direla, ezker, eskuin, gora edo behera eginez, baina inoiz ez diagonalean.

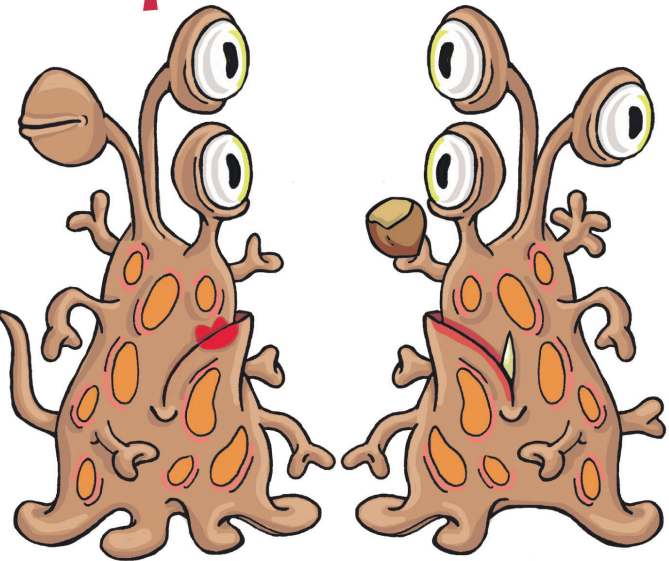
Ostiralak badu beste izen bat: BARIKU. Osa itzazu lauki zuriak hitz hori osatzen duten letrak kontuan hartuta (B, A, R, I, K eta U). Gogoratu, letra bakoitzak behin agertu behar duela zutabe, lerro eta area bakoitzeko.

Sudokua

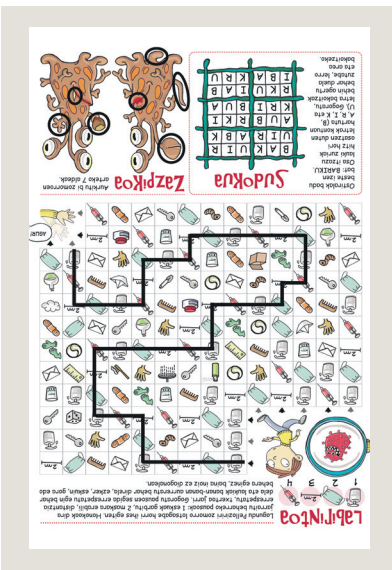

Zazpikoa

Aurkitu bi zomorroen arteko 7 aldeak.

SOLUZIOAK

Kontra

Aiaraldetik mundura

Bruno Jargot

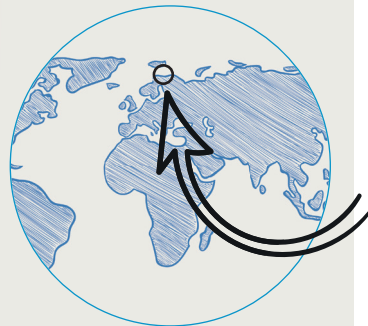
Irati Lafragua

JAIOTERRIA
GASTEIZ (1987)

BIZILEKUA
TROMSØ (NORVEGIA)

BIDAIAREN ZERGATIA
IRAILEAN ARTZINIEGARA JOAN ZEN BIZITZERA
ETA ORAIN LAU HILABETEZ ITZULI DA TROMSØRA.

NORVEGIA

DESKRIBAPENA

Azken glaziazioaren ondoren iritsi ziren lehen biztanleak Norvegiara. Erromatar Inperioa ez zen lurraldea konkistatzera iritsi, eta ondoren garatu zen bikingoen zibilizazioa. Lehen Mundu Gerran neutral mantendu zen herrialdea, baina bigarrenean nazien okupatu zuten, borroka luzeen ostean.

AZALERA

385.207 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

5,3 milioi biztanle.

HIZKUNTZA

Norvegiera.

“Zorte handia izan zen pandemiaren lehen zatia Norvegian igarotzea”

Tromsø 4 urte bizi eta gero Artziniegara etorri zinen, eta orain lau hilabetez itzuli zara Norvegiara. Zerk eraman zaitu toki batetik bestera?

Azken 10 urteetan toki batetik bestera ibilia naiz: Bogotá, Gainesville (Florida), Londres, eta azkenean duela ia 5 urte Tromsøra etorri ginen bizitzera nire bikotearen lanagatik. Hemen oso pozik egon gara baina "etxera" bueltatzeko gogoak genituen eta hemen naturaz eta mendiz inguratuta bizi ondoren Gasteiz ez zen gure aukeretakoa bat. Artziniega nire familiaren herria da, eta beraz etxea bezala sentitzen genuen tokia ere. Orain, hilabete batzuk bakarrik bueltatu gara lan kontuengatik, baina maiatzean Artziniegara bueltatzeko asmoa daukagu.

Nolakoa da bizimodua hain

iparraldean kokatuta dagoen hiri batean?

Kontraesan bat ematen badu ere hemen bizitza naturan eta kanpoan gertatzen da. Egun elurtsuenetan ere jendeak trineoak, renoen azalak eta egurra hartu eta edonora joateko ohitura duu bat egiteko eta bertan saltxitxak egiteko bazkaltzeko. Eta, egia esan, hemengo eguraldiarekin ez dago beste modu batean egiterik urte osoa etxean egon nahi ez baduzu behintzat. Guretzat hasieran oso arraroa zen umeak kalean ikustea eskoletan euri edo elur zaparrada handien azpian, baina hemen esaten duten bezala "ez dago eguraldi txarrik, arropa desegokia baizik".

Ezberdintasun handia dago bertakobizimoduaren eta Euskal Herrikoaren artean? Zertan?

Hemen bizitza oso lasaia da, ez dira asko estresatzen, ez lanean ez bizitza pertsonalean. Ezberdintasun handiena ordutegia dela esango nuke. Hemen gutxi eta goiz bazkaltzen da, eta asko eta oso goiz afaldu. Guk hemen seiretan afaldu egiten dugu, eta hori pentsaezina da handik! Gainera negua eta uda oso desberdinak dira, neguan azaroaren 21etik urtarrilaren 21era arte ez baita eguzkia ateratzen (gau polarrak) eta udan alderantziz (gauerdiko eguzkia). Hasieran zaila ematen badu ere, denetara ohitzen da gorputza, baita eguzkiarekin lo egitera ere, edota gaez lan egitera.

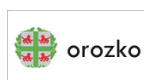
Alde handia sumatu duzu koronabirusaren pandemia kudeatzeko hemen eta Norvegian dauden moduen artean?

Desberdintasun asko egon da,

batez ere herrialde bakoitzari pandemiak nola eragin dion begiraturik. Hemen oso kasu gutxi egon dira (iparraldean). Alde batetik bizitza ezberdina delako, eta bestetik ez direlako oso pertsona "hurbilak". Hemen hasieran eskolak eta haurreskolak itxi zituzten, baina hilabete bat pasa eta inoiz ez gara konfinatuta egon etxeetan. Hori bai, telelana gomendatu dute denboraguztiaz, eta unibertsitateak itxita jarraitu dute, eta oraindik klase gehienak Internet bidez egiten dira. Orain arte musikorik gabe ibiltzen ginen, baina duela aste pare bat derrigortu zuten erabilera autobus eta dendetan.

Zorte handia izan zen guretzat pandemiaren lehengo zatiak hemen harrapatzea, eta oraingo hilabete hauek ere "normaltasun" sentsazioa eman digute.

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

Arabako Foru
Aldundia
Diputación
Foral de Álava

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA